

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1948 — Nr. 2.

Vintersildfisket 1948

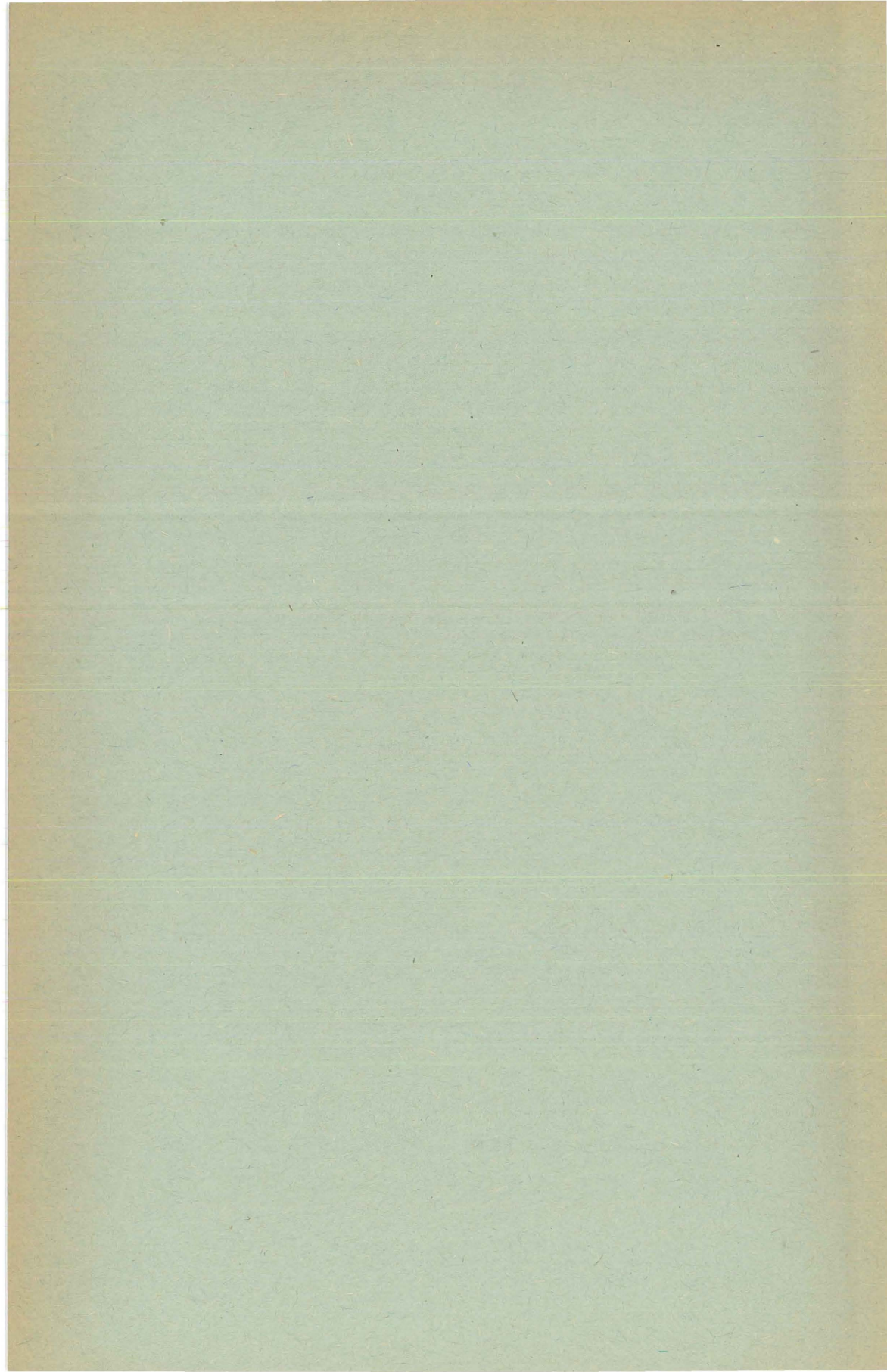
(Stor- og vårsildfisket)

Beretning avgitt av oppsynssjef
HÅKON VIKSE

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1 9 4 9

I kommisjon hos Cammermeyers Boghandel
Oslo

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1948 — Nr. 2.

Vintersildfisket 1948

(Stor- og vårsildfisket)

Beretning avgitt av oppsynssjef
HÅKON VIKSE

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1 9 4 9

I kommisjon hos Cammermeyers Boghandel

O s l o

Årberetning vedkommende Norges Fiskeforbund
1948 - Nr. 2

Vintersildet 1948

(Stor- og vintersild)

Redigert av H. V. V. (H. V. V.)

HAKON VIKSE

Ugitt av

Fiskeridirektoraten

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen

Innhold.

T E K S T	Side
Fiskets gang	5
I. Drivgarnsfisket	7
II. Settegarnsfisket	11
III. Snurpenotfisket	16
IV. Landnotfisket	20
V. Ilandbringelse og anvendelse av årets fangst	22
VI. Dagbok vinteren 1948 av notbas Hans O. Vindenes	22
Deltakelsen i fisket	36
Sunnhetstilstanden	43
Redskapssituasjonen — Berging av settegarn	47
I. Redskapssituasjonen	47
II. Berging av settegarn	48
Forskjellig	49
I. Nye fangstmåter m.m.	49
II. Etterretningtjenesten m. m.	49
III. Lysing etter sild	50
IV. Oppsynet	50
V. Utgiftene til oppsynet	51
VI. Forseelser	52
VII. Tvistesaker	52

T A B E L L E R.

1. Tabell over garnfisket	14
2. Tabell over snurpenotfisket	18
3. Tabell over landnotfisket	21
4. Tabell over fangstmengde brakt i land i de forskjellige herreder og byer	23
5. Drivgarnslag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	38
6. Settegarnslag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	38
7. Driv- og settegarnslag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	38
8. Snurpenotlag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	40
9. Snurp- og landnotlag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	40
10. Landnotlag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	42

Fiskets gang

Vintersildsesongen 1948 ble lang. Fisket begynte således den 15. januar eller 12 dager tidligere enn foregående sesong og sluttet den 17. april eller ca. en måned senere enn vanlig. Det var det rike etterfisket i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane fylker som forlenget sesongen.

Været var godt fiskerimessig sett selv om det var en del rusket i storsildperioden — særlig da i februar måned. Det var dog sjelden verre enn at enkelte kunne forsøke seg. Under vårsildfisket var været godt i Haugesunds- og Egersundsdistriktet, men nord for Stad og til dels også i Sogn og Fjordane var fisket meget hemmet av været. Også under etterfisket var værforholdene mindre gunstige, men man kunne dog i stor utstrekning arbeide i ly av land. Ser man således sesongen i sammenheng, vil man finne at været sjelden hindret fangstmulighetene på samtlige felter — og det er dette som er avgjørende når fiskerne vanligvis sier at været var usedvanlig godt. Allikevel var værforholdene bedre i 1947.

Det var store sildetyngder under land på strekningen Bulandet—Rundefeltet. Det hevdes for øvrig at sildetyngden var stor helt nordover til Titran, men deltakelsen var mindre på de nordlige felter og man har ikke sikre holdepunkter for bedømmelse av påstanden. Sørenfor Bulandet var deltakelsen like stor som vanlig — og for disse sørlige distrikter er det en sikker oppfatning at sildetyngden var mindre enn på strekningen Bulandet—Rundefeltet. I Haugesundsdistriktet sto silden i Åkradistriktet og omkring Urter hvor det ble et rikt settegarnsfiske. For de andre redskapsklasser ble det imidlertid smått i dette distrikt. Det var kun små sildemengder som seg inn i Karmsundet, og i Bømmelfjorden seg den ikke inn. Ser man bort fra etterfisket, artet sildeforekomstene og fisket seg i store trekk som i 1947.

Iflg. oppgaver fra Noregs Sildesalslag ble det ialt oppfisket 8.808.864 hl vintersild eller ca. 3.500.000 hl mer enn foregående sesong da den tidligere kvantumsrekord ble satt. Alle redskapsklasser gjorde det godt.

Dette gjelder også for den del av landnotklassen som deltok i etterfisket.

Årsakene til dette gode resultat er delvis nevnt tidligere — således sesongens lengde, etterfisket, sildetyngden og værforholdene. I første rekke kommer dog flåtens økete kapasitet og den økete intensitet i driften. I dag drifter man således under værforhold som var utenkelig for bare ca. 10 år siden. Selv om man tar hensyn til alle disse forhold, er det grunn til å tro at årets rekord vil bli stående en tid — i hvert fall til mottakskapasiteten er blitt utbygget til langt utover hva den er i dag.

Det er selvsagt at et så rikt fiske måtte skape avtaksvansker. Disse er omtalt i melding fra Salgsstyret i Noregs Sildesalslag inntatt i årsmelding fra Noregs Sildesalslag for 1948, s. 18 flg. Herfra kan siteres:

Uken 19.—25. januar:

»På Møre måtte båtane liggja over med fangstane av mangel på avtak, og også i Bergens-distriktet var det fullkøyrd slik at nokre snurpelastar måtte sendast vidare til Haugesund«.

Uken 26. januar—1. februar:

»Det meldte seg straks store avtaksvanskar. Etter påtrykk frå salsstyret gjekk Fabrikklaget i gang med å ta imot sild på opplag i Ulsteinvik, og også fleire andre fabrikkar gjekk i gang med opplagsplassar eller ordna med lektarar for å letta stoda.

Den 31. januar meldte Bergensfabrikkane frå at dei førebels ikkje kunde ta imot meir. All sild som då vart ført til Bergen, måtte difor sendast vidare til Haugesund«.

Uken 2.—8. februar:

»— det var framleis store avtaksvanskar, serleg på Møre, då det var stor mangel på siglarar og førefartøy. Garnbåtane vart difor liggande nokså lenge med fangstane før dei fekk levera.

Den 6. februar gjekk Fabrikklaget — etter oppmoding frå salsstyret — med på å leggja opp sild på Møre Kullkran sin eigedom i Ålesund«.

Uken 9.—15. februar:

»Det blokka seg etter kvart opp både nord og sør for Stad. Serleg var det gale på Møre. Mange garnbåtar vart liggande inne med fangstane av mangel på avtak.

Då det no var uråd å få førefarty frå Stavanger- og Egersund-fabrikkane til å gå nord om Stad etter last, vart alle siglarar og førefarty ein hadde til rådvelde dirigert til Måløy, samstundes som det vart gjeve ordre til kontora i Ålesund og Fosnavåg om at alle garnbåtar med fangstar over 300 hl måtte gå til Måløy.

Den 12. februar, då storsildsesongen gjekk ut, låg det framleis mykje sild ulevert på Møre. For å freista retta på situasjonen, vart det vedteke å tilby fabrikkane den overliggande storsilda til vårsildpris, d v. s. eit prisavslag på kr. 2,— pr. hl.

Trass i prisnedslaget fabrikkane fekk, vart det likevel i Ålesund liggande att gamal sild, som ein ikkje visste å få plasert. Salsstyret så

seg difor nøydd til, som ein siste utveg, å gå til anlegg av ein provisorisk opplagsplass for Laget si rekning i Steinvågen, Ålesund, der resten av den gamle silda vart teken på land. Seinare gjekk firma S. Bartz-Johannessen med på å overta silda mot ei mindre ekstra opplagsgodtgjersle.

Uken 16.—22. februar:

»Avsetnaden gjekk bra denne veka. På Møre og i Måløy og Florø vart mykje av silda levert til føreskuter for fabrikkar i Nord-Norge, Stavanger og Egersund«.

Uken 23.—29. februar:

»Mot slutten av veka vart det vanskeleg med avtak i Haugesundsdistriktet, og mykje sild måtte difor dirigerast til Bergen«.

Uken 1.—7. mars:

»I Haugesundsdistriktet var avtakssituasjonen omlag vonlaus først i vika, men betra seg noko mot slutten. Det lukkast å få Egersundfabrikkane til å ta imot 30.000 hl i siglarar mot ei mindre ekstra føringsgodtgjersle, og elles vart så mange siglarar som råd var sendt nordover til fabrikkane i Bergensdistriktet.

For enno meir å letta på stoda, vedtok salsstyret å auka godtgjersla for opplag utanfor fabrikkområdet frå kr. 1,10 pr. hl til kr. 2,10. På denne måten fekk ein fleire nye opplagsplassar kring i distrikta.

Sundag morgon (7/3) låg det omlag 50.000 hl sild som ikkje var omsett på hamna i Haugesund.

Uken 5.—11. april:

»Omsetnadstilhøva på Møre var denne veka heilt vonlause. Fabrikkane var lite interesserte i å ta imot meir sild, og fangstane hopa seg difor opp.

Laurdag den 10. april fekk ein overtala Fabrikklaget til å ta unna 6.000 hl sild frå Møre. Resten av silda skulle ein freista å dela på fabrikkane på staden«.

Uken 12.—18. april:

»Avsetnadstilhøva på Møre var framleis heilt vonlause, og også sør for Stad vart det meir og meir vanskeleg å verta av med silda«.

Selv om vanskene således var store, må det imidlertid betegnes som en prestasjon at avtaket ble avvirket så pass som det ble.

Av det oppfiskete kvantum var 4.065.383 hl storsild og 4.743.481 hl vårsild. Av vårsildkvantumet ble ca. 1.400.000 fisket under etterfisket.

På de forskjellige redskapsklasser fordeler det oppfiskete kvantum seg således:

Garnklassen 4.525.213 hl, landnotklassen 759.511 og snurpenotklassen 3.524.140.

Om fisket kan ellers berettes:

I. DRIVGARNSFISKET.

Det ble denne sesong oppfisket vel 2.200.000 hl drivgarnssild eller ca. 500.000 hl mer enn foregående sesong. Fisket var således meget rikt trass i at avtaksforholdene var slik at fangstmulighetene ikke alltid

kunne utnyttet fullt ut. Fisket var også denne sesong best på strekningen Runde—Bulandet, men det ble også tatt gode fangster på strekningen Titranhavet—Utsirahavet.

Fra de forskjellige felter kan berettes:

Møre og Romsdal og nordligere felter.

På disse felter ble oppfisket ca. 1.250.000 hl mot ca. 900.000 hl foregående sesong. Fisket var best på Runde og Svinøyfeltet hvor det ble oppfisket ca. 850.000 hl. De fleste og største drivgarnsfartøyer deltok også på disse felter. Lenger nord deltok for det meste få og små fartøyer.

Prøvefisket i siste halvdel av desember og begynnelsen av januar ga negativt resultat. Den 9. og 10. januar ble berettet om veritabel storsild i håbranden vest av Aktivneset og i seien på seifeltet ved Tongane og den 13. januar ble tatt opptil 65 stk. sild nord av Skalmen, NV av Ona og NV av Svinøy.

Den 14. januar gikk flere drivere ut på Svinøy- og Storholmfeltet. Det var nordvest med snøbyger og tung sjø. De første som begynte å trekke om kvelden kunne berette om 2—3 hl pr. garn. Ialt ble fisket ca. 13.000 hl. De beste fangster ble tatt på Storholmfeltet, hvor enkelte fikk opptil 350 hl.

Neste dag var det alminnelig utseiling på feltene Storholmen—Stad. Fangstene var ujevne, 10 til 400 gj.s. 115 hl.

Den 17. januar kom det også inn en rekke ujevne fangster fra disse felter — ialt ca. 300 fangster mellom 25 og 500 gj.s. ca. 100 hl.

I uken 19. til 24. januar fortsatte fisket på de samme felter og strakte seg også nordover til Baksbotten og Gripfeltet hvor deltakelsen dog var liten. Det var stor sildetyngde på strekningen Storholmen—Svinøy og det ble tatt mange gode fangster, men der var også følelige garntap. Beste fiskedag var 21. januar da det ble ilandbrakt 100.000 hl drivgarnssild nord for Stad. Dette var også sesongens beste fiskedag nord for Stad. Ellers i uken ble ilandbrakt følgende kvanta drivgarnssild i dette distrikt:

22. januar		70.000 hl
23. —		50.000 -
24. —		85.000 -

I uken 26. til 31. januar var fisket fortsatt godt nord for Stad, men allikevel noe mindre enn foregående uke. Beste fiskedag var den 29. januar da det ble ilandbrakt ca. 45.000 hl drivgarnssild. I denne uken strakte fisket seg ytterligere nordover idet det også ble tatt fangster nordover til Titranfeltet.

I den etterfølgende uke var været i stor utstrekning ulaglig med kuling og til dels sterk strøm som hemmet fisket. Når man kunne forsøke seg, fikk man dog fortsatt gode fangster — og særlig øket fangstene på strekningen Onahavet til Titranhavet.

I uken 9. til 14. februar bedret været seg og det ble fisket gjennomgående bra på samtlige felter. Også i denne uken var fangstene gode på de nordlige felter. På grunn av avtaksvanskelighetene måtte dog driverne i stor utstrekning ligge inne med fangstene slik at ukens totalkvantum ikke ble så stort som det kunne blitt under andre forhold.

Også i den etterfølgende uke gjorde driverne det stort sett godt på disse felter.

I slutten av februar og begynnelsen av mars var fisket stort sett værhindret. Fangstene var også mindre, og det var den vanlige oppfatning at det lakket mot slutten av sesongen. Enkelte som forsøkte seg med nordsjøgarn fikk dog til dels bra fangster i Vanylvsgapet. De fleste sluttet nå av fisket. Under etterfisket i april måned deltok dog opptil 50 drivere på feltene fra Baksbotten til Titran hvor de tok ujevne fangster mellom 5 og 80 hl, gj.s. 20 hl når været tillot driving.

Sogn og Fjordane.

I Sogn og Fjordane ble oppfisket vel 635.000 hl drivgarnssild mot vel 450.000 hl foregående sesong.

Sør for Stad hadde ikke forsøksdriveren føling med sidlen før det ble meldt om fangst nord for Stad. Den 15. januar forsøkte en driver seg på Kråkeneshavet, men den fikk bare 5 hl. Samme kveld ble det imidlertid rapportert om store sildesyner vest av Olderveggen og Mulen, men værforholdene hindret nye forsøk.

Først 20. januar kunne gjøres nye forsøk, og det viste seg da at silden sto under land fra Stad til Gåsvær. Fisket slo samme dag til på strekningen Stad—Bulandet og den 21. januar tillike sørover til Utvær og i Strømfjorden. Det var meget sild til stede, men mest fra Bulandet og nordover. Silden sto tett under land og opp i skjærene. De som drev nærmest land fikk de beste fangster, men var også utsatt for mest garnslit. Mange drev med redusert lenk. Det er grunn til å tro at det i flere tilfelle ble drevet ulovlig med forankret lenk. I uken som endte den 31. januar ble det ved Frøyskjærene forsøkt med fløytegarnsett både natt og dag med godt resultat.

Framover til 31. januar var fisket jevnt godt på samtlige felter i Sogn og Fjordane fylke med enkeltfangster på mellom 500 og 700 hl hver dag. Det deltok opptil 300 lag som var noenlunde jevnt fordelt på feltene.

I uken som endte den 7. februar var fisket meget værhindret. Det var derfor få som forsøkte seg, men silden var fremdeles til stede selv om fangstene var ujevne enn tidligere.

Deltakelsen avtok nå merkbart på feltene sør for Kvanhovden, men den holdt seg nordenfor hvor fangstene også etter 7. februar fortsatt var gode framover til 21. februar. Fisket ble nå atter ikke lite værhindret, og fangstene ble ujevne. De var dog fortsatt gode nær land. Deltakelsen avtok dog sterkt, og fisket sluttet av i begynnelsen av mars.

Hordaland.

I Hordaland ble oppfisket noenlunde samme kvantum drivgarnssild som foregående sesong, nemlig ca. 300.000 hl.

Drivgarnsfisket i Hordaland slo til den 23. januar omkring Fedje og vest av Turøy hvor det begge steder ble tatt fangster på opptil 400 hl. De etterfølgende dager fisket man stadig lenger sør — og i slutten av måneden foregikk drivgarnsfisket på hele strekningen Fedje—Espevær.

På strekningen Fedje—Tofteviken var fisket i likhet med nordenfor best nær land. Sørenfor Tofteviken derimot sto silden lenger ute.

På strekningen Fedje—Stolmen deltok opptil 200 lag og sørenfor opptil 50 lag. Allerede fra midten av februar avtok dog deltakelsen sterkt idet mange gikk over til settegarnsfisket.

Fisket var best i januar med enkeltfangster opptil 500 hl pr. dag. Fangstene var dog mer ujevne og gjennomsnittet også mindre enn i Sogn og Fjordane. For øvrig var resultatene noenlunde ensartete på alle felter på strekningen Fedje—Espevær.

I første uke av februar var fisket, værhindret men det ble allikevel forsøkt på samtlige felter. Fangstene var mindre enn de foregående uker. I denne uke ble også forsøkt i Hjeltefjorden hvor imidlertid fangstene var mindre enn på havsiden.

Drivgarnsfisket i Hordaland pågikk til midten av mars. Fra midten av februar deltok dog ikke stort mer enn ca. 50 lag hvorav største-parten drev på strekningen Tofteviken—Fedje. Fangstene var noenlunde like her og lenger sør — nemlig mellom 5 og 300 hl, gj.s. 70 hl.

Rogaland.

I Rogaland ble oppfisket vel 30.000 hl drivgarnssild eller ca. halvparten av foregående års kvantum. Så å si hele kvantumet er fisket på Utsirahavet i tiden 4. til 14. februar da det deltok opptil 90 drivere på dette felt som fikk fangster mellom 2 og 250 hl. Beste fiskedag var

7. februar da man også hadde den høyeste gjennomsnittsfangst på dette felt, nemlig 100 hl.

Det ble også tatt noen få fangster sør av Ferkingstadøyene og i Skudefjorden.

I. ISETTEGARNSFISKET.

Det ble i år oppfisket vel 2.300.000 hl settegarnssild, mot forrige sesong ca. 1.000.000 hl. Fisket var således meget rikt, og det artet seg noenlunde som forrige sesong. Det gode resultat skyldes i første rekke værforholdene idet settegarnsfisket så å si ikke ble værhindret. Egentlig værhindring var det kun en dag — nemlig 10. mars — og da var fisket for øvrig på det nærmeste slutt.

Om fisket på de forskjellige felter kan berettes:

Lista—Jærens rev.

I dette distrikt deltok opptil 350 lag som fisket henimot 600.000 hl mot ca. 90.000 hl foregående sesong. Det er den alminnelige mening blant fiskerne at det ikke var noen stor sildetyngde til stede. Det var i første rekke været og sesongens lengde som gjorde utslaget.

Fisket var gjennomgående best på nattsett.

Fisket var best på Klettagrunnen og Løsgrunnen — særlig da i dagene 24.—28. februar da det gjennomsnittlig ble fisket ca. 50.000 hl pr. dag på disse grunner. Det var enkeltfangster på opptil 500 hl pr. dag. På Siragrunnen var fisket mindre, men det ble dog tatt ganske gode fangster også her i dagene 2.—4. mars i vestre kant av grunnen.

Første forsøk ved Egersund ble gjort 14. februar på Klettagrunnen. Man fikk ikke fangst og registrerte heller ikke sild med ekkolodd. Den 16. februar gjorde flere fartøyer forsøk samme sted. En enkelt fikk 6 hl. Det var sild til stede, men den hadde ikke satt seg. Neste dag fikk imidlertid 30 lag fra 6 til 75 hl gj.s. 30 hl. Deltakelsen øket nå til vel 250 lag som fisket på Klettagrunnen til slutten af februar. For øvrig ble fisket på Løsgrunnen i tiden 21. februar til 2. mars, på Kjesholmsgrunnen fra 1. til 9. mars og på Siragrunnen fra 1. til 16. mars. På Siragrunnen var dog fisket stort sett mislig fra 8. mars. For øvrig foregikk litt settegarnsfiske på Øyagrunnen og Ognabukta samt ved Svaneflu og Raunen i Lista herred og tillike østover til og med Søgne herred.

Jærens Rev—Tananger og omkring Kvitøy.

Den 14. februar ble forsøkt med settegarn på Kalsmedgrunnen, men uten resultat. Andre forsøk på disse felter kjenner man ikke til.

Vest- sør og innom Karmøy.

På disse felter deltok opptil 4—500 lag. Ialt ble oppfisket vel 700.000 hl settegarnssild på disse feltene mot 500.000 hl foregående sesong. Årets kvantum er så å si i sin helhet oppfisket på Karmøys vestsida på strekningen Ryvingen—Kavholmen. Ca. 200.000 hl er fisket sør for Hebnes, og resten nordfor. Fisket var således best på den nordre del av feltet — og særlig da på strekningen s.v. Ryvingen — s.v. Nyvingen—Ferkingstadøyene. Omkring Skudenes var fisket mislig. Østenfor Geitung ble overhode ikke fisket settegarnssild. Det ble satt prøvesett her så å si hvert døgn mens fisket foregikk på Vestsida, men uten resultat.

Det hevdes til dels at det også for Karmøys vestsida hovedsakelig skyldes været at resultatet ble så bra. Settegarnsfiskerne hevder dog at det også var meget sild til stede — særlig da ut for Åkra.

De første forsøk på Karmøys vestsida ble gjort mandag den 16. februar da det ble satt prøvesett på strekningen Treboene—Ryvingen. Fra Hebnes og nordover fikk man svak fornemmelse, men ellers svarte garn. Neste dag forsøkte ca. 300 lag med natt og dagsett på samme felt og fikk fra 0 til 70 gj.s. 10 hl. Neste dag slo fisket til på dagsett på strekningen Kavholmen—Nyvingen med en dagsfangst på 70.000 hl. Fra nå av og ut måneden fisket ca. 200 lag på strekningen Kavholmen—Hebnes hvor man tok ujevne fangster mellom 2 hl og 300 hl, gj.s. ca. 100 hl. Den 21. februar var gjennomsnittfangsten ca. 200 hl. Fisket sluttet hermed på denne strekning idet forsøk som ble gjort på strekningen Svelgjeskjær—Håskjærene den 1. og 2. mars ikke ga noe resultat.

Samtidig som man fisket sør for Hebnes, ble det også fisket nordfor — opprinnelig til Nyvingen og senere tillike til Ryvingen og Ferkingstadøyene. I første uke av mars ble det fortsatt fisket på strekningen Ryvingen—Nyvingen—Ferkingstadøyene. Fisket sluttet 10. mars etter at man den 8. og 9. mars hadde fått ujevne fangster ved n.o. siden av Ferkingstadøyene. Nordfor Hebnes var fangstene gjennomgående bedre enn lenger sør — nemlig mellom 20 og 500 hl. og med gjennomsnitt mellom 125 og 260 hl på de forskjellige dager.

Omkring Bokn.

Silden trakk heller ikke denne sesong inn på settegarnsfeltene omkring Bokn. Den 9. mars satte 50 båter nattsett på Aresgrunnen og fikk fra svarte garn til 10 hl pr. sett. Samtidig drog en del båter nærmest svarte garn på strekningen Kleppsflu og nordover til Smørstakk. Det ble ikke forsøkt dagsett på disse felter. De nærmest etterfølgende dager

ble forsøkt nattsett ved Sælen og omkring Austre Bokn, men man drog kun svarte garn.

Røvær—Urter og Utsira.

På disse felter ble oppfisket ca. 870.000 hl settegarnssild mot 420.000 hl foregående sesong.

Ved Urter og Sve ble oppfisket henimot 650.000 hl. Det var meget sild til stede — og den sto over et videre felt enn foregående sesong. Det første forsøk ved Urter ble gjort den 10. februar da ca. 100 båter satte nattsett her. De fleste drog svarte garn, men en enkelt fikk 20 hl. På dagsett var det også mislig. De etterfølgende dager forsøkte fortsatt ca. 30 lag seg med natt- og dagsett ved Urter uten resultat. Først den 18. februar slo fisket til — og fra nå av og framover til 6. mars deltok opptil 350 lag ved Urter og Sve. Fisket var best i tiden 19. til 27. februar. I begynnelsen av mars avtok fangstene i størrelse. Deltakelsen minket også idet enkelte drog til Røvær, Utsira og Sørøyene hvor fisket på denne tid tok til.

Ved Røvær NV—N. og NO side deltok i første uke av mars opptil 150 lag som fisket ca. 115.000 hl settegarnssild. Det ble til dels tatt gode fangster, men fisket var ikke så godt som ved Urter og Sve.

I første uke av mars foregikk videre et ganske godt settegarnsfiske omkring Utsira hvor ca. 100 lag fisket ca. 110.000 hl settegarnssild. Fisket var best på nordsiden, men det ble også tatt en del gode fangster på Sørøvågen — særlig i slutten av uken.

Ved Bømlo og Bremnes.

På disse felter ble denne sesong fisket ca. 120.000 hl settegarnssild. Forrige sesong var det ikke nevneverdig fiske på disse felter.

Fangstene var ujevne. Det beste fiske foregikk i Sørøyene hvor det koncentrerte seg om Låtørsøy i tiden 1.—8. mars. Det deltok til å begynne med opptil 200 lag, men allerede 4. mars var deltakelsen redusert til det halve.

Den 8. mars fisket ca. 100 lag ved Boaskjær og i Holsøyene. Det ble tatt enkelte gode fangster, men de fleste fikk svak fornemmelse. Neste dag ble samme sted tatt ujevne fangster. Etter uværet den 10. mars sluttet de fleste fisket, men de som forsøkte seg fikk helst mindre fangster.

Ved sesongens slutt ble også tatt spredte fangster ved Skotningen og Hisken.

Om garnfisket — såvel drivgarns- som settegarnsfisket — vises for øvrig til tabell 1.

Tabell 1.

Garnfisket.

Fangstherred	Uken som endte					
	17/1	24/1	31/1	7/1	14/2	21/2
Titranhavet			500	3.500	6.700	3.500
Veidholmen			1.900	9.500	12.000	8.800
Gripfeltet		1.000	3.900	7.000	11.000	6.500
Baksbotn		3.600	3.600	16.500	19.300	6.600
Onahavet		12.800	3.500	32.000	30.800	5.000
Storholmen	4.400					
Goksøyrvika			6.700	16.000	6.000	
Rundefeltet	51.700	103.400	60.800	35.000	31.900	31.200
Svinøyhavet	28.900	211.000	95.200	45.200	52.100	49.000
Stadhavet	6.300	4.750	27.000	33.800	44.700	34.200
Nord-Vågsøy			7.200		2.100	
Sør-Vågsøy		38.000	46.400	5.900	29.700	62.300
Davik		8.700	9.900			13.500
Bremanger		23.200	44.500	3.200	15.800	19.400
Kinn		20.100	20.200	1.400	5.500	11.200
Askvoll		58.500	48.700	5.600	4.600	6.300
Solund		39.400	30.800	800	1.900	1.300
Fedje		17.300	23.600	7.400	4.500	4.300
Hjelme		3.100	10.500	2.900	2.200	500
Herdla		6.750	45.600	4.500	12.900	17.100
Fjell		2.300	31.700	2.600	5.700	3.900
Sund			8.900	1.300	1.800	700
Austevoll			13.800	3.500	3.600	3.800
Fitjar			2.200	1.300		
Bremnes			3.900	3.200	7.700	400
Bømlo					1.300	1.700
Utsira				14.900	13.200	900
Skåre				200		
Torvestad					100	288.600
Åkra						63.400
Skudenes				700	1.300	201.500
Bokn						
Nærbø						
Ogna						
Eigersund						146.000
Sokndal						150
Hidra						
Nes						
Lista						
Spangereid						
Halse og Hakmark						
Søgne						
	91.300	553.900	551.000	257.900	328.400	991.750

Tabell 1 (forts.)

Garnfisket.

Uken som endte								
28/2	6/3	13/3	20/3	27/3	3/4	10/4	17/4	Total
300	950					1.900	1.100	18.450
500	1.200					2.500	1.500	37.900
300	500					1.200	700	32.100
	950					1.000	400	51.950
400	1.000							85.500
								4.400
								28.700
12.800	10.000							336.800
12.500	10.300	200		200	600			505.200
2.000	100				700			153.550
								9.300
4.600								186.900
	7.800							39.900
5.100	6.300							117.500
3.200	3.500							65.100
5.400	1.400							130.500
400	100							74.700
900	700							58.700
100	200							19.500
14.900	3.400							105.150
2.000	400							48.600
900	1.100							14.700
1.700	2.800							29.200
								3.500
300	3.600	3.200						22.300
	98.600	14.400						116.000
	110.200	200						139.400
	115.300	600						116.100
347.900	9.900							646.500
132.500	187.000	2.200						385.100
138.700								342.200
		2.750						2.750
8.400	100							8.500
4.900	2.900	10.350	150					18.300
243.300	36.900	28.550	50					454.800
4.450	73.300	6.700	5.500					90.100
		50	50					100
50	50							100
1.100	18.850							19.950
1.100	550	100	50					1.800
850	200							1.050
1.000	900	413	50					2.363
952.550	711.050	69.713	5.850	200	1.300	6.600	3.700	4525.213

III. SNURPENOTFISKET.

Det ble i år oppfisket vel 3.500.000 hl snurpenotsild eller ca. 1.000.000 hl mer enn foregående sesong. Herav var vel 2.200.000 hl storsild.

Nord for Stad ble oppfisket ca. 680.000 hl, i Sogn og Fjordane ca. 2.500.000, i Hordaland ca. 150.000 og i Rogaland ca. 250.000 hl. Hovedtyngden av snurpenotfisket foregikk således i Sogn og Fjordane.

Årets første snurpenotfangst var på ca. 500 hl og ble tatt vest av Runde natt til 15. januar. Det var tung sjø og det var bare få snurpere til stede. De snurpere som var klar strømmet nå til dette felt. Været bedret seg ved middagstider neste dag — og utover kvelden og natten ble tatt ca. 20 fangster mellom 350 og 2.000 hl gj.s. ca. 1.000 hl på Runde og Svinøyfeltet. Fisket fortsatte lørdag den 17. januar på de samme felter hvor det ble tatt over 100 for det meste gode fangster.

Søndag den 18. januar satte det inn med værhindring som også varte den 19. Den 20. januar var det imidlertid atter arbeidsvær. Mange snurpere var nå gått sørover både fordi man ventet at silden ville slå til sør for Stad og fordi man regnet med bedre leveringsmuligheter her. De forholdsvis få snurpere som var igjen nord for Stad resten av storsildperioden fikk dog til dels gode fangster på strekningen Runde—Stad og på Goksøyrvika i løpet av januar måned.

Den 20. januar slo fisket til sør for Stad sørover til Strømfjorden og den 23. januar ved Fedje og på Tofteviken. Ut januar måned foregikk et rikt snurpenotfiske på denne strekning. Det var store fangster overalt — oftest bare avhengig av hva snurperne kunne laste. Silden gikk tett under land slik at det ofte ble stor notskade som følge av at man satte fast i bunn. Kastingen foregikk såvel natt som dag. Den største silde-tyngde sto sørover til Bulandet, men også sørenfor ble tatt gode fangster selv om fisket her var ujevne og av kortere varighet. Flåten var godt fordelt på de forskjellige felter, men konsentrerte seg om feltene fra Bulandet og nordover. Ved Gåsvær, Utvær og i Strømfjorden var fisket best den 27. og 28. januar. Ved Fedje foregikk fisket den 23., 28. og 29. januar, ved Nordøyene og Hernar den 26.—29. januar og ved Skarvøy, Tofteviken og Turøy fra 23. til 29. januar. Deltakelsen var forholdsvis liten. Den var størst på Tofteviken den 23. januar da det deltok ca. 50 lag.

Framover til 21. februar var fisket til dels værhindret. Det ble tatt enkelte fangster på Goksøyrvika, Rundefeltet og Svinøyhavet, men konsentrerte seg ellers hovedsakelig om strekningen Kvanhovden—Stad. Trass i det dårlige vær ble det således i den første uke av februar tatt flere gode fangster vest av Kvanhovden, på Refvik og Vetvik og utfor Honningsøy (Stad). Den 5. februar ble også tatt enkelte gode fangster sør for Olsundet (Bulandet).

Også annen og tredje uke av februar var fisket delvis værhindret. Den 9. februar kom dog snurpeflåten i fangst på strekningen Kvanhovden—Stad med gode fangster på opptil 3.200 hl. Fisket fortsatte uken ut med enkelte avbrekk på grunn av været. Det ble hele tiden fisket nær land, men den 14. februar syntes silden å trekke fra land. Fisket foregikk da 2—6 n.m. av.

Fra mandag den 16. februar og uken ut hadde fisket mer karakteren av et åtefiske. Åtene var imidlertid snare til å stikke ned, og det var mer tilfeldig hvem som fikk fangst. Flere fikk dog store laster. Om natten sto silden så djupt at man ikke kunne ta den. Fisket foregikk på strekningen Svinøy—Kinn, opptil 20 n.m. av. I denne uke ble også tatt noen fangster den 17. og 18. ved Gåsvær og den 19. og 21. ved Bulandet.

Den 28. februar ble tatt en rekke gode fangster på Runde- og Svinøyfeltet, men i Sogn og Fjordane var det ikke nevneverdig fiske i den uke som endte denne dag.

I første halvdel av februar var en del av snurpeflåten dratt til Haugesundsdistriktet, og den 16. februar fikk man den første fangst i dette distrikt. Det var en fangst på ca. 1.800 hl som ble tatt i Kavholmsosen. Hovedtyngden av flåten drog nå sørover, men fisket i dette distrikt ble en skuffelse. Det ble tatt en rekke fangster i Karmsundet fra Geitung og innover til Stokkastranden og omkring Bokn framover til 6. mars og til dels i den etterfølgende uke. Fangstene var imidlertid ujevne og for det meste små. De fleste fikk intet. Silden syntes ikke å ville gå på lys og var for øvrig usedvanlig var og vanskelig å fange. Det var heller ikke meget sild fore i Karmsundet.

Den 26. februar ble tatt noen få til dels gode fangster på Kalsmedgrunnen, Ognabukten og på nordsiden av Egerøy.

I Sørøyane ble forsøkt i tiden 25. februar til 12. mars, men også her ble det kun få og ujevne fangster. Videre ble det den 2. mars tatt et par mindre fangster ved Røvær, Skotningen og Hisken. Det samme ble gjort i Bømmel- og Bærøfjorden i tiden 16. til 19. mars.

Lørdag den 13. mars ble det tatt noen til dels gode snurpefangster ved Bremanger. Dette ble opptakten til et rikt etterfiske i Sogn og Fjordane og senere også Møre og Romsdal fylke. Selv om været til dels var rusket, var silden så langt inne — og framover til påske ble det tatt en rekke til dels gode fangster i Fåfjorden, Marøydjupet, ved Hovden og Batalden. Også etter påske og framover til 10. april ble tatt en rekke fangster samme sted og tillike i Vågsfjorden, Frøysjøen og i Nord-, Midt- og Sørgulenfjordene. Også i den etterfølgende uke ble det tatt noen mindre fangster her.

I Møre og Romsdal fylke ble det også tatt gode fangster under

Tabell 2.

Snurpenotfisket.

	Uken som endte					
	17/1	24/1	31/1	7/2	14/2	21/2
	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Storfjorden						
Borgundfjorden						
Breisundet						
Goksøyrvika—Vallaboen ..		20.000	36.000	11.700	4.800	
Rundefeltet	96.500	28.000	40.000		8.000	
Svinøyhavet	16.500	20.000	9.000			27.800
Vanylven—Haugsfjord						
Stadhavet		8.000		52.100	80.500	2.100
Nord-Vågsøy		28.600	3.000	61.400	54.200	12.500
Sør-Vågsøy		27.100	10.300	12.800	14.400	10.500
Davik			88.600	9.400		
Bremanger		19.500	10.100	51.900	155.500	164.000
Kinn		95.700	372.600		118.100	67.300
Askvoll		351.500	123.400	12.200		11.400
Solund		76.700	124.800	2.200		16.800
Gulen			3.500			
Fedje		12.400	7.200			
Hjelme		1.300	11.200			
Herdla		45.500	20.800			
Fjell		4.100	6.000			
Sund			2.700			
Austevoll			1.600			
Bremnes						
Bømlo						
Moster						
Skåre						
Avaldsnes						
Skudenes					100	13.900
Bokn						10.800
Tysvær						
Skjold						
Sola						
Nærbø						
Ogna						
Eigersund						
	113.000	738.400	870.800	213.700	435.600	337.100

etterfisket — særlig da i Storfjorden og Borgundfjorden. I Storfjorden ble fisket fra slutten av mars og til sesongens slutt.

Om snurpenotfisket vises for øvrig til tabell 2.

Tabell 2. (forts.)

Snurpenotfisket.

Uken som endte:

28/2	6/3	13/3	20/3	27/3	3/4	10/4	17/4	Total
hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
				11.300	40.000	43.000	2.000	96.300
						15.000		15.000
	10.700	1.000	2.000			5.000		18.700
								72.500
15.200								187.700
31.000								104.300
				12.100	37.100	59.100	2.600	110.900
5.000						2.100		149.800
								159.700
			1.600			3.200		79.900
			57.400	10.400			4.900	170.700
2.600		18.800	3.800		37.500	62.900	5.200	531.800
7.900			37.200	3.200		4.300	3.400	709.700
								498.500
								220.500
200								3.700
900								20.500
								12.500
								66.300
								10.100
								2.700
								1.600
600	9.100							9.700
7.100	3.200	1.800	4.900					17.000
			3.500					3.500
200	3.700							3.900
	800							800
59.300	50.100	6.200						129.600
15.100	52.300	6.300	1.200					85.700
		6.500						6.500
			700					700
16.700								16.700
2.300								2.300
2.200								2.200
2.140								2.140
168.440	129.900	40.600	112.300	37.000	114.600	194.600	18.100	3524.140

IV. LANDNOTFISKET.

Som nevnt ble årets landnotfiske meget rikt idet det ble oppfisket 759.511 hl landnotsild. Man må tilbake til de rike landnotår mellom 1929 og 1936 for å finne tilsvarende eller bedre landnotår. Det var imidlertid etterfisket som rettet opp sesongen for landnotfiskerne. Av storsild ble det nemlig kun tatt opp 98.476 hl som i sin helhet ble fisket i siste tredjedel av januar måned. I vårsildperioden ble det så å si ikke satt noen steng før 10. mars.

Etter de senere års mislykkere landnotfiske, er deltakelsen i dette fiske blitt noe tilfeldig. Slik var det også i år. Få lag reiste ut ved sesongens begynnelse. Og selv av de som aktet seg ut begynte mange på drivgarnsfisket idet de ikke kunne ta sjangsen på å vente med landnot. Hvis utrustningen hadde vært like stor som i årene 1929—1936, ville det muligens vært tatt en del mer landnotsild i storsildperioden. Men så vesentlig meget mer ville det neppe blitt. Selv om silden nemlig gikk tett i land i storsildperioden, så var den ikke tilbøyelig til å trekke opp på de vanlige kaste plasser.

Det vesentlige av storsilden ble fisket i Sogn og Fjordane, men flere av stengene var slepesteng eller snurpelandsteng. På Refvika ble dog satt enkelte store steng. I Hordaland ble gjort enkelte steng ved Fedje og i Nordøysund.

Under vårsildfisket var landnotfisket fortsatt mislig i søre distrikt. Fra siste halvdel av mars og til sesongens slutt ble bare satt noen små steng. Det egentlige landnotfiske slo til i Sogn og Fjordane under etterfisket hvor det ble et rikt fiske i Fåfjorden, Bortne, Vingene, Nordgulen, Midtgulen, Sørgulen, Batalden og flere steder. Det ble satt en rekke steng hvorav flere store — således endog et på henimot 80.000 hl i Svelgen. Sistnevnte steng kunne for øvrig ikke sikres overensstemmende med § 18 II i lov nr. 20 av 25/6 1937 innen de der satte frister, men det ble allikevel ikke fra utenforstående gjort forsøk på å kaste inne i det sperrete område. De som hadde sperret fikk således ta det opp selv.

Også nordenfor Stad ble satt en rekke steng under etterfiske. Nøyaktig oppgave mangler, men det er opplyst at der ble satt ca. 300 steng hvorav ble tatt opp henimot 120.000 hl. De viktigste fangstherreder er oppgitt å være Vannylven, Syvde, Sande, Borgund, Ørskog, Stordal, Sør-Aukra, Nord-Aukra, Bud og Fræna. Man regner således med at det ialt ble berget 762 steng hvorav flere snurpelandsteng.

Landnotkvantumet fordeler seg således:

Nord for Stad 118.930 hl, i Sogn og Fjordane 592.000 hl, Hordaland 28.720 og Rogaland 19.861 hl.

Om landnotfisket vises for øvrig til tabell 3.

Tabell 3.

Tabell over landnotfisket.

Hvor der stengtes	Antall lås	Når låsene sattes	Når låsene tømtes	Opptatt hl
Møre og Romsdal fylke	300	22/3—17/4	22/3—17/4	118.930
Selje: Årdal, Pileberg, Selje, Barmøy, Rundereim, Flisterpollen, Venøy, Nordrepollen	40	17/3—17/4	20/3—30/4	27.650
Nord-Vågsøy: Refvik	6	27/1—29/1	31/1— 3/2	20.750
Sør-Vågsøy: Torskangerpollen	6	5/4—13/4	9/4—18/4	3.550
Davik: Fåfjorden, Husevågøy, Grindøy, Bjørnøy, Gangsøy, Tombervik, Vemmelsvik, Rugsund- øy, Leirgulen, Bortne, Vingene, Henøy	31	29/1—16/4	6/2—21/4	72.150
Bremanger: Bremangerpollen, Ryd- landspollen, Nåvene, Oldersund, Smørhavn, Vaagene, Steinseth, Håøy, Hamerøy, Nord- gulen, Midtgulen, Sør- gulen, Husefest	125	22/1—16/4	2/2—29/4	314.700
Kinn: Kvanhovden, Batalden, Sauøy, Værøy, Lille Batalden, Kvittingene, Skorpa, Sandøene, Nær- øy, Kinn, Seljestokken, Uren, Årebrot, Furu- sund, Nordalsfjord	114	26/1—17/4	26/1—23/4	118.750
Askvoll: Værlandet, Bulandet	15	20/1—21/2	2/2—21/2	21.700
Solund: Aspøy, Gåsvær, Ytter- øy (ytte Solund)	8	21/1—11/4	3/2—17/4	12.750
Fedje: Omkring Fedje	11	22/1—30/1	23/1— 4/2	21.200
Hjelme: Nordøysund, Hernar	3	26/1—30/1	28/1—31/1	2.500
Fjell: Landro	1	7/4—	14/4—	40
Austevoll: Hundvågøy, Little Kalsøy, Stolmen	4	8/4—13/4	15/4—16/4	170
Fitjar: Selbjørnøy, Brandasund	2	8/4—15/4	16/4—19/4	60
Bremnes: Øklandsvåg, Melings- våg, Hiskjo, Alfsvåg, Lindøy, Vornes, Helvik, Lykling	17	5/4—13/4	9/4—20/4	1.950
Bømlo: Tollevik	1	30/3—	14/4—	400
Moster: Lambøy, Bærøy, Finn- ås, Håvik, Rudsøy	8	19/3—14/4	23/3—15/4	2.100
Valestrand: Øklandshavn	1	19/3—	23/3—	300

Tabell 3 (forts.)

Hvor der stengtes :		Antall lås	Når låsene sattes	Når låsene tømtes	Opptatt hl
Avaldsnes:	Høvring, Fosenøy, Røksund, Førresfjorden . . .	11	31/3—16/4	4/4—19/4	1.450
Skjold:	Yrkje	6	17/3— 9/4	18/3—12/4	750
Bokn:	Trosnavåg, Breivik, Øvrevågen (Austre Bokn)	5	20/2—17/4	21/2—19/4	4.950
Skudenes:	Tømmervik	3	19/2— 3/3	19/2— 4/3	1.350
Nedstrand:	Espevik, Borgenvik, Bakkevik, Liarvåg, Vik Langøy, Muslandsvåg, Hinderåvåg, Nedstrand	39	6/3—12/4	12/3—16/4	10.950
Jelsa:	Vatlandsvåg	1	16/4—	21/4—	11
Vikedal:	Ilsvåg	1	18/3—	22/3—	80
Sandeid:	Sandeid	3	30/3—16/4	31/3—21/4	320
Tilsammen		762	20/1—17/4	23/1—30/4	759.511

V. ILANDBRINGELSE OG ANVENDELSE AV ÅRETS FANGST.

Om hvor årets fangst er ilandbrakt vises til tabell 4. En ikke ubetydelig del skal være bortfraktet, men man har ikke kunnet få sikre opplysninger herom.

Iflg. oppgave fra Noregs Sildesalslag er fangsten anvendt således:

Iset for eksport	1.128.018 hl
Frosset for eksport	181.683 -
Saltet	1.270.925 -
Til sildolje	5.798.378 -
Agn	156.793 -
Hermetikk	192.114 -
Fersk innenlands	80.953 -
	<u>tils. 8.808.864 hl</u>

VI. Dagbok vinteren 1948.

Av notbas Hans O. Vindenes.

12. januar: Både søringer og møringer har holdt på i over en uke med å gjøre klar for sildefisket. Her i Hordaland og Bergen begynner man dog hovedsakelig i dag. I de siste årene er silden kommet nokså

Tabell 4. Fangstmengde brakt i land i de forskjellige herreder og byer.*

Ilandbringelsessted:		Ilandbringelsessted:	
Sør-Audnedal	3.550 hl	Sund	18.800 hl
Feda	750 -	Fjell	215.200 -
Hidra	7.750 -	Herdla	57.250 -
Vest-Agder	12.050 hl	Hjelme	13.900 -
Egersund og Eigersund	675.289 hl	Austrheim	6.100 -
Sandnes	950 -	Hordabø	4.550 -
Hetland	237.500 -	Fusa	21.050 -
Stavanger	327.700 -	Os	35.400 -
Strand	2.150 -	Fana	12.150 -
Rennesøy	3.500 -	Manger	7.100 -
Kvitsøy	61.400 -	Alversund	8.100 -
Bokn	2.150 -	Lindås	1.900 -
Skudeneshavn	65.600 -	Masfjorden	700 -
Skudenes	16.600 -	Laksevåg	45.050 -
Stangeland	80.650 -	Askøy	1.257.000 -
Kopervik	24.300 -	Bergen	154.900 -
Åkra	181.750 -	Bergen og Hordaland	2.475.250 hl
Avaldsnes	65.800 -	Gulen	9.200 hl
Torvestad	1.270.600 -	Solund	250 -
Skåre	39.600 -	Askvoll	17.250 -
Haugesund	442.200 -	Kinn	3.750 -
Rogaland	3.497.739 hl	Florø	191.000 -
Sveio	27.400 hl	Bremanger	33.400 -
Bømlo	13.950 -	Davik	5.050 -
Bremnes	3.350 -	Sør-Vågsøy	478.500 -
Moster	2.400 -	Nord-Vågsøy	1.650 -
Stord	434.500 -	Sogn og Fjordane	740.050 hl
Skånevik	2.700 -	Sande	135.500 -
Fjellberg	4.450 -	Herøy	785.850 -
Kvinherad	7.050 -	Ålesund	915.725 -
Fitjar	20.700 -	Sandøy	75.750 -
Tysnes	1.700 -	Fræna	59.250 -
Strandvik	77.700 -	Kristiansund N.	111.700 -
Austevoll	20.200 -	Møre og Romsdal	2.083.775 hl

* For Møre og Romsdals vedkommende er som ilandbringelsessted oppført den kommune hvor silden er omsatt idet man mangler nøyaktigere opplysninger hvor silden er ilandbrakt.

stabil i slutten av januar. Man har derfor liksom mistet troen på at den kan komme tidligere. Vi besluttet derfor nokså tidlig at man først skulle samles den 12. Det kan dog ikke nektes at det har forekommet ting i det siste hvoretter jeg frykter for at vi kan bli ferdige litt i det seneste laget. — Ifjor kom silden 27. januar — 3 dager etter samme nymåne som vi har nå (julemånen). I år kommer denne nymåne ca. 14 dager tidligere. Vi er derfor noe utrygge. Vi blir dog ferdige onsdag, og til den tid kan vi vel være trygge. — Været er surt og lite til arbeidsvær. Det blir en del flere snurpere i år. Dessuten ruster flere seg for bomming. Man får i det hele forståelsen av at folk synes de trenger en bra vinter etter en feilslått sommer og høst. Slik er det i hvert fall her hos oss. Tiden vil vise hva det blir til. Foreløpig er alt uvisst.

13. januar: Litt bedre vær. Det klemmes på overalt for å bli ferdig. Det berettes om sild i håbrannen på Aktivneset og forskjellig mistenkelig. — Der er visse vansker med utstyr. Kanskje det ikke er så galt heller, mest en fæl låt og klage.

14. januar: Bra vær idag. Det drives fortsatt på overalt for å bli ferdig. På Møre gikk enkelte drivere og snurpere ut. Det berettes at der i kveld er funnet sild utfor Rundø, men været er dårlig. Vi ligger i Bergen. Det ble nesten panikk her da man hørte meldingen. Det bringes, bæres og kjøres proviant til alle båter. Mannskapene, som nokså mannjevnt var gått i land for å luften seg, blir lett opp og hentet og jaget ombord. Det er nesten som om hinmannen var laus. — Jeg er så forkjølet at jeg har svært lite jeg skulle si, men det var nå meningen å være med.

15. januar: Til Ålesund er kommet en snurper med 500 hl. og en del bra drivgarnsfangster. — Man går fra Bergen og nordover som perler på en snor. — Vi passerer Måløy kl. 13. Været er ikke så bra utpå, Snøkave, litt vind og sjøgang. — Utpå kvelden lå flåten og slengte utover alt hav fra Stad til Runde. Lite sild å finne og ingen snurping.

16. januar: Ved middagstider registrerte en driver sild på ekkolodd ved Rundø — nær land. Det var tett snøkave og skittvær, men man fant da fram omsider. Det var godt om sild, men den hadde slik fart at den var vanskelig å holde i not. Mange fikk sild, men der var også mange sprenge nøter — deriblant vi. Ja, det er et kav for å få til leve-måten og skatten — eller retttere: skattene. Visste bare disse herrere som bruker skattepengene våre på hvilken måte vi må tjene dem, så kan hende de ville være litt mer hensynfulle. — Fikk 600 hl til slutt.

17. januar: Idag har været vært tålig bra, men værmeldingen snakker til og med om storm — i hvert fall sør for Stad. — I middags-tiden kom silden opp, og da ble det kasting og kamp så havet ble oss ofte altfor trangt. Det ble tatt atskillige fangster, men det var også sprenge nøter i massevis. For at målet likesom skulle være helt fullt, fikk vi noten på propellen på begge dorriene. Håper Herren tilgir hva en tenker og sier i en slik stund når havet og noten er full av sild, men med vind, mørke og sjøgang. Da trenges øvede øyne, hode og hender og dertil en sterk og villig kropp — egenskaper som ikke alltid er til stede hos alle mannskaper i den utstrekning som basen synes det må til. Men det er dog en overgang, som reven sa da den ble flådd. Slike kampkvelder burde vært opptatt på film. Fisket på Lofothavet er bare blåbær mot dette. Hvis autoritetene vil se livet og fisket, så bør de komme

på Svinøyhavet en dag da der er et reallt sjøslag. Da vil de få se noe som de sent vil glemme. — Vi fikk til slutt 2500 hl og gikk inn. Og det var lørdagskveld.

18. januar: Søndag. — Vi ligger og loss. Det ser ut til å være kuling idag. Silden får derfor fred av flere grunner så den får sige sørover. Jeg har som et håp om at den vil ta bedre inn i år enn tidligere, men tiden framover får nå vise det. Bli det godt vær, var det gjerne det beste at den ikke tok inn. Flåten er nå så pass stor at den vanskelig kan plaseres på de gamle fangstfelter. De som snakket så høyt om å «atterreise fiskeflåten» ser i hvert fall ut til å være blitt bønnhørt.

19. januar: Sørøst kuling og stor sjø. Vi er utfor Runde hvor det også er mange drivere. Sild på ekkoloddet, men driverne fikk lite på garna. Ikke arbeidsmuligheter for snurperne så lenge det er lyst. — Vi går sørover til Kvanhovden og tenker å forsøke der i kveld. Silden skulle ikke være langt vekke. Andre ligger igjen ved Runde. Været er vanskelig overalt. Sent ikveld meldes om at snurperne har funnet sild i le av Stad og på Goksøyrvika. Vi ankrer ved Batalden kl. 21. Til nå har vi fått liten sikkerhet for forholdene nord for Stad. Her finner vi intet foreløpig, og får slå oss til ro med det for i natt.

20. januar: Jau, idag ble det herlighet og glede. Da vi tørnet ut, var andre alt i full sving ved Kvanhovden. Her var sild i massevis. Vi fikk ca. 2.300 hl i ett kast. Holdt på å drive opp i en brekning både med not og båt, men vi berget oss til slutt og silden med. — Også ved Bulandet kom silden fram idag. Vi fortsetter sørover til Bulandet og får 700 hl så nå er vi på vei til byen med 3.000 hl uten lag. Det var mange som fikk sild idag. Været har vært rolig, men med en del sjø. Måtte det bare bli godt vær så det ble råd til å arbeide, så ble det vel til mesteparten av kakene i år og.

21. januar: Godt vær — og det er blitt meg fortalt at dette er verdens største sildedag. I alle fall er de helt forbauset de som har vært på feltet idag over all den sild som er blitt tatt — særlig da i Bulands avsnittet. — Nå er det kveld. Vi farer nordover Hjeltefjorden for — om mulig — å få en ny last. Det er imidlertid snøkave og vanskelig å ta seg fram om natten. Dessuten tyder de siste samtalen på at det er slutt for idag.

22. januar: Jau, det ble godt vær og mykje sild idag og. Den siger sørover, men nokså sent. I kveld er den dog kommet til Nordøyane. Det er tatt en masse sild på strekningen Håsteinene—Fedje. Lastete båter farer inn som perler på en snor. Fortsetter dette en uke til, er alle mottak sprengte. Det kommer til og med til å røyne på Norges Bank, tror jeg. — Man sier at silden skaffer oss valuta, og det er mulig at dette er sant all den stund vi bare spiser 1/10 av det som fiskes selv. Det er dog vanskelig for oss å få noe av denne valuta. Vi får den helst i form av nye og større skatter som må betales mer enn vanlig korrekt. Vi fiskere er dog slik innstillet, at når vi bare får sild og atter sild, så tror vi at vi er både rike og svære. Det må visst være en form for beruselse, og det kan trenge — for det er nokså kalt om nettene og smått om annen skjenk.

23. januar: Fremdeles pent vær. Man får drivgarnsfangster fra Hustadvika til Solsvik og snurpefangster fra Runde og sør. Vi er på vei fra Bulandet til Haugesund med 2500 hl. Det er ikke småtteri til vei.

Neste gang blir det vel Stavanger eller Egersund, og når vi kommer til å fiske utfor Stavanger blir det vel å gå til Bergen og Ålesund igjen. I stedet for å utnytte fiskeflåten til å fiske mest mulig og skaffe den berømte »valuta«, så går vi her landet langs at og fram med sild til en eller annen stakkar som stønner og spør om dette aldri tar slutt. I stedet for at fisket skulle være oss alle til glede og nytte, blir det nesten til forbandelse. Jeg fristes til å spørre: Er der ingen av de ansvarlige myndigheter som har øynene åpne for hva der går til spille på grunn av manglende mottaksevne den tiden fisket står på? Nå da alt skal rasjonaliseres, ville jeg gjerne at oppmerksomheten skulle rettes mot dette forhold.

24. januar: Det frisknet til i går kveld. Det har derfor vært litt slakkere med fisket i natt og idag. — I Sunnfjordavsnittet er silden kommet inn på vanlig felt ved Geita og Aspø hvor det ble tatt en del fangster i går kveld. Ellers er det spredte fangster her og der. I dag har det vært roligere så vidt vi vet. Vi var 2 båter som fikk 600 hl hver ved Dyrøy. — Hvorledes det ligger an nordenfor makter vi ikke å få klart rede på. Alle som først har fått telefon i år, prater nemlig som ei kvern. Det går på hallo »Haraldson«. »Peto«, »Ingo« og mange flere. Det må vel dessverre en begrensning til på dette område med det første.

25. januar: Søndag. Pent vær i formiddag, men mot kvelden frisknet det til med sørost kuling. Det blir derfor visstnok vanskelig om arbeidsvær til natten. — I Hjeltefjorden ser vi nokså meget sild på ekkoloddet. Her er også en hel del båter som venter på at helgen skal ta slutt. Det er en merkelig måte å helligholde hviledagen på. Man gjør seg klar på alle måter. Bare det å kaste er altså forbudt.

26. januar: Tålig bra vær, og fisket fortsetter med voldsomhet og kraft. Det blir snart et ramaskrik fra lossere og mottakere. Været er så pass mildt at silden i alminnelighet er god å berge. — Vi går inn med 3.000 hl.

27. januar: Fremdeles godt vær og ditto fiske.

28. januar: Været er førsteklases og fisket likeså fra Fedje og nordover. Vi går ut igjen og får 2.600 i ett kast i Straumfjorden — og med den lasten blir det å gå til Haugesund. Nå tar det til å knake for alvor med leveransen. Varer godværet, så er alle fulle fra Ålesund til Haugesund innen uken er omme. — Mellom bomsene er det blitt svær konkurranse. De er visst altfor mange etter behovet. De må derfor gå hardt på for å få jobb. Under den komers som da oppstår, hender det ikke sjelden at de rett og slett gjør skade for snurperne. Det er vel derfor nødvendig at deres antall ikke overstiger en viss grense.

29. januar: Fremdeles godvær og godt fiske, men det knaker alvorlig med leveransen.

30. januar: Fredag. Godt snurpefiske fra Måløy og sørover til Tofteviken. Vi glemmer å holde rede på hva garnfiskerne får, men sild får de også. Leveransen i Bergens-distriktet brekker sammen. Alt — både stort og smått — dirigeres til Haugesund. Litt rusk ut på kvelden.

31. januar: Været har vært hemmende idag. På Fåfjorden er dog tatt mange gode fangster. Vi fikk ca. 1.800 hl i ett kast. Nå blir det vel Stavangertur for å levere. Herregud at det skulle bli så elendig med leveransen. At de som er så kloke at de lar seg velge til å styre folk og

land, er så inn i helsikens dumme at de ikke skjønner hva som her må gjøres! Se på islendingene i den anledning. Her går silden og gjør narr av oss fordi vi ikke kan fiske den på grunn av leveringsvanskeligheter. Det er som en kan sprekke av forargelsen. Fa'n ta styresmaktene! — Lørdagskveld.

1. februar: Søndag og tiltakende sterk kuling.

2. februar: Sterk kuling til storm, men det ble dog tatt en del snurpefangster på Fåfjorden og Bremangerpollen. Atskillig notskade og vidervedighet. — Vi er på vei nordover igjen, men nå er det rene uværet.

3. februar: Idag ble det bare storm og stor sjø. — Her er kommet 10 engelskmenn som er fordelt på forskjellige båter hvorav vi er den ene. Det er en hyggelig mann som har med seg whisky, men grunnet Baby-lons forvirring faller samtalen ikke lett.

4. februar: Fremdeles ruskevær i høyeste grad. Sørvest kuling og stor sjøgang. Det ble dog tatt en del fangster både på Bremanger- og Toskangerpollen og her er sild til stede flere steder uten at det er muligheter for fangst. — Det kan kanskje være det beste at det blir stans i fisket, ellers ville mottaket bryte helt sammen. Vi ville dog helst ha godt vær vi enten det gikk slik eller slik. Det er dårlige værmeldinger. For så vidt ser det trist ut. Men intet er så galt at det ikke er godt for noe.

5. februar: Tålig med vind, men stor sjøgang. Det har således vært vanskelig å få noe til. Vi med mange andre har vært på Vetvik. Der var godt med sild, men sjøgangen gjorde det så umulig at det ble nesten bare sprenge nøter. Nå ligger vi og andre omkring her og flikker nøtene til igjen. — Det berettes om masser av sild nord for Stad. Likeledes ved Batalden, Bulandet og i Straumfjorden, men overalt er det «værforbud». Og dårlige værmeldinger er det fremdeles. Men vi får håpe på bedre tider — på godt vær og at noten blir full! — Engelskmannen forlot oss i kveld. Han syntes at vi kavet svært. Han påsto at engelske fiskere ikke hadde villet arbeide så hardt. Når jeg tenker meg om, er jeg enig med ham i at vi kaver svært. Men vi har ikke bedre vett — ennå. Men når de har presset oss for skatt som en citron da får kanskje vi fiskere også øynene opp for at vi har kavet forgjeves. Hva man enn kan beskyldte oss for, så kan man inntil nå iallefall ikke beskyldte oss for arbeids-snyteri.

6. februar: »Fredag er 'kje veko lik« sier man. Og der er visst noe i det — i hvert fall denne gangen. På Refviken og omkring Stad har det vært sild i store masser. Været har vært helst tungt, og for oss er resultatet 2 sprenge nøter. Vi bøtte not i natt som var, og vi får fortsette med det natten som kommer. Det er lite hyggelig. Her er mange som fikk det til å klaffe, men her er også mange som er likestillet med oss. Skulle 8 timers dagen gjelde her, så ble vi lenge liggende notalaus.

7. februar: Ruskevær så det ikke går an å ha not i sjøen og forsøke å berge fangst uten å gjøre skade. Snurperne forlater derfor etter hvert feltet og søker havn for å rekreatere både bruk og mannskap etter en sur og tung uke med sjøgang og kuling. En kan egentlig trenge det. — Vi går til Florø og leverer silden og får en not på land til bøting. Bøterne tar kr. 5,— pr. time, men deres fagkunnskap står en god del tilbake. Det blir omtrent som å selge syndernes forlatelse midt i Atlanteren til en mann som vet at han aldri mer når land.

8. februar: Søndag idag, og været har bedaget seg. Vi har levert silden og venter på noten, men jamen går det smått. Sjefen sa at det var ni mann som kunne gå igang, men det ble bare 6 som i kveld er redusert til 4. Vi får nok ta noten på morgenparten med det som er blitt gjort til da.

9. februar: Idag har været vært bra, men ellers har det vært en heisen dag. På grunnene utfor Bremanger var sild i massevis. Den var lett nok å få i not, men etterpå gjorde den alle tenkelige vanskeligheter slik at kun en del fikk den ombord. De aller fleste sprengete — og det grunnlig. Vi fikk 1.000 hl ombord, men sprengete 2 ganger, Siste gangen mistet vi en hel del av noten. Det går godt an å bli gram i hu slike dager. Det er bomsen som gjør business da. De farer som fluene fra den ene hesteskiten til den andre og suger seg på — og de sprenger neigu ikke de karene. Ser det ut til å gå galt, hiver de loss og farer sin vei til neste mann som er i vanskelighet. Litt mer bomsekultur kunne nok trenges. Det står i lagets forretningsregler, at bomsene for å være »gyldige« skal være innmeldt i laget. Den som kom på denne lure ideen skulle vært her ute og forsøkt å praktisere den. Når man trenger hjelp, så spørres det ikke om jøde eller greker — innmeldt eller ikke. Det spørres bare om første og beste mann eller båt som kan gi en hånd før alt går ad undas. Jeg lurer på om det ikke blir litt meget papir med hele laget. Vi har fått med kontrollbøker som visst få bruker — i alle fall ikke jeg. Så har de fleste fått bomberbøker. Der skal utstedes sedler i 4 eksemplarer. Jeg har ikke fått, men jeg skriver ut en lapp om at den eller hin skal ha det eller det av meg. Det hefter jeg for, og det får greie seg for bomsen og også for laget — synes jeg.

10. februar: Skralt vær idag, men for vår del gikk det dog rette veien. Vi går nå inn med ca. 3.000 hl ombord. Noten sprakk naturligvis, men vi berget allikevel last. Med de fleste andre gikk det til dunder på dette feltet omkring Kvittingstaren.

11. februar: Ruskevær og omtrent ingen fangster. Der er dog fremdeles masser av sild på Mørefeltet. På Haugesundfeltet er det derimot fremdeles svart. Det kan tenkes at silden kommer til å svikte der sør i år. Det har forresten vært lite der sør de siste 2 årene.

12. februar: I kveld går storsildprisen ut. Vi mente det var den 15., men mente visst feil. — Det er tatt en del snurpenotfangster omkring Stad og der fåes drivsild i massevis samme sted, men været har hindret. — I kveld berettes at en driver har registrert sild på ekkolodd ved Kavholmen, Skudenes, Karmøybuene får feber og føler trang til å gå sørover. Lykke til! Vi vil iallefall i år bite oss godt fast her nord. Det får våge seg om vi må føre silden til Haugesund. Jeg har liten tro på fisket der sør, men blir det vær, så blir det sikkert godt om sild her nord.

13. februar: Fredag. Kuling og landligge for snurperne, men driverne får svære fangster Kråkenes—Runde. Flere av Karmøybåtene går sørover. Det er greiest for alle at flåten deler på seg. — Det ser ikke hyggelig ut for leveransen nå om det skulle bli sild. Det meldes om at der er fullt i Kristiansund, fullt på Møre, fullt omkring Bergen og nesten fullt i Haugesund. Det kokes jo opp en del hvert døgn, men det forslår så lite. Horsøya skal legge 50.000 hl på land på Møre Ku Ilkan Ålesund. Andre legger opp andre steder til bispising for fluer og mark. Herregud, at ikke de som har noe å si her i landet forstår at noe effek-

tivt må gjøres — og det fort. Hva nytter det om det kjøpes fartøyer og nøter og at folkene henger i og fisker, når en må føre silden landet langs til de mest utenkelig steder. Og dette midt i sesongen som alle mener er kort nok fra før! Vi fiskere står nokså maktesløse — særlig når laget vårt blir møtt med så liten forståelse av myndighetene — eller rettere: av en så stor uforstand av myndighetene. Her ropes etter valuta — valuta! Vi både kan og vil skape og skaffe valuta, men steng ikke muligheten for oss med dumhet! Sildolje og sildemelindustrien, som vi skaffer råstoff til, overflødiggjør nå kraftforimporten i vesentlig grad. Dette med margarinen og sildolje som substitut for olivenolje kan vel også bli bedre når industrien får utvikle seg. Vi bør derfor bygge sildoljefabrikker!

14. februar: Lørdag. Stor sjø, men spak vind. Det begynte snurping utfor Stad idag. Men jeg skal hilse og si at det var ikke bare barne-mat å ligge der en slik dag og jobbe. Jeg for min del stusset lenge, for nøtene sprakk av svær sildetyngde og sjøgang. Etter hvert ble det dog litt bedre og de fleste fikk sild. — Vi er nå på vei fra Måløy — foreløpig til Bergen eller Haugesund eller Stavanger —. Pokker vet hvor vi egentlig vil havne. Jeg kan ikke nok fordømme uforutseheten og stakkarsdommen som gjør at vi må fare her og by silden til Herodes og Pilatus uten å bli kvitt den. Jeg tror nesten vi må snakke med Reidar Carlsen og høre hva han kan gjøre. Han kan nå i alle fall love noe, får vi håpe. — Ja nå har vi fisket storsild i en måned. Her har vært godt om sild. Været var bra de første 14 dagene og vel så det. Senere har det delvis vært rusket.

15. februar: Søndag og godvær. De som er tilbake på feltet ikveld eller inatt og imorgen, kommer sikkert til å gasse seg godt med sild og godvær. Vi er på vei til Haugesund.

16. februar. Godt vær, og etter det vi har kunnet erfare, har det vært en stor dag utfor Bremanger—Stad. Også ved Skudenes har man fått sild. Således kom idag morges en fra Kavholmen med 1.800 hl og i ettermiddag 2 bra fangster fra Beiningen. Det berettes dessuten om endel sild flere steder omkring Skudenes, men snurperne går delvis på nord igjen. De regner det for bedre jaktmarker der nord enn her. Vi er også på vei, men vi kommer ikke fram før over middag imorgen. Værmeldingene er så måtelige, men vi får håpe det går an og at det blir en sjangse når vi kommer fram. — Haugesunderne tror på sild her sør de og anbefaler seg som gode mottagere. Det er de nå også det. De er rett og slett de aller beste på hele kysten. Vi engstes aldri for å komme til Haugesund med sild. Der pleier det alltid bli en råd.

17. februar: Været middelmådig, men bedre utpå dagen. Imidlertid ser det ut som silden gjorde siste spretten her nord igår — foreløpig. Silden er seget utover igjen. Det finnes ikke sild på de felter hvor vi de siste 4 uker har drevet jakt på den. Hvis været blir pent og man leter langt nok ute, så må den nok finnes igjen. Men foreløpig er her altså stille. På Haugesundskanten har det også ifølge meldingene vært måtelig. En større del av flåten — helst »sørante-båtane« — går sør igjen. De vil nå gjerne ha seg en dag hjemme før det for alvor går laus sørpå.— Provianten minker. Det ser ut til å være verre å få det til å strekke til i år enn tidligere — hva det nå kan komme av. Vi har i alle fall vanskelig for å greie oss. Det har kan hende gått hardt på både kaffe og smør når man har arbeidet nesten hele døgnet.

18. februar: Været er tålig bra med sørost bris og frost. I går kveld sent og i natt ble det funnet sild utfor Gåsvær. Det ble tatt en del snurpefangster. Vi kom sent, men fikk et kast på 2.000 hl. På tormiddagen idag berettes om kasting utfor Buholmen på Stad. Dessuten ble tatt en del fangster ved Bulandet. — Og så er garnfisket tatt til for både Skudenes og Egersund. Biologene mener at der er gode forhold til stede i sjøen for et godt vårsildfiske. Jeg mente at der var lite sild fore på de sørlige felter i år, men nå får vi se. Får egentlig bare håpe at biologene har rett, så får vi sild og tjener penger til skatten.

19. februar: Idag har det vært forholdsvis stillere med snurping over alt. De som har fått sild i natt, har helst hatt liten glede av det, for den har vært »forbanna trollat« som nordlendingene sier. Det ble bare sprengte nøter. — Garnfisket sørenfor er derimot bra, så nå får Haugesund sannsynligvis det man har traktet etter. — Det blir kanskje litt roligere nå til helgen, men blir været som nå, så blir det nok kjøring omkring fullmånen førstkommande tirsdag. — En ting som vi må ta opp, er disse tjumålene på sildoljefabrikkene. Mjølnerapparatene tar fra oss ca. 10% mer enn de har rett til. De presser silden som en ost i målekaret, og det skal vi ikke ha noe av lenger. Vi har tappt ca. 500 hl på Horsøy i 2 leveringer og ditto på Stord. På full last på båten gjør det nesten 300 hl — og det skal vi som sagt ikke ha noe av lenger — ikke forbanna heller!

20. februar: Fredag, men det ble ikke vår dag. Været var det beste, og sild var her også delvis bra med fra Ytterøyene til Runde. Enkelte fikk bra fangster, men på oss ble det 3 bomkast — det var det hele. Vi får håpe på morgendagen. Egentlig var dette den første svartedagen vår denne vinteren. Måtte det også bare være den siste!

21. februar: Været er godt. Garnfisket ved Haugesund er godt. Så vidt vi kan oppfatte av samtaler derfra, er det registrert atskillig sild på ekkolodd, men snurpefisket har hittil vært mislykket. Silda venter kanskje på fullmånen på samme måte som vi! — Her nord har det vært for det meste dødt hele dagen. En del bomkast ved Sendingene og et med fangst — som sprengte. Hva det er ved Runde, har vi til nå — kl. 19 — ikke fått rede på, men så svært er det visst ikke. Vi — eller rettere jeg — har lyst til å gå nordover, men hvis været ikke skulle holde, er det fordømt langt å returnere til Haugesund igjen. Jeg anser uken for slutt. Den har vært svært ujevn. Enkelte har fått bra fangster, andre er helt fri.

22. februar: Bra vær og søndagsstilt over hele feltet. Det ble tatt en del mindre fangster Svinøy—Runde igår, men det berettes at det er hovedsakelig småsild — og det er ikke riktig bra, synes vi. — På garn ble det igår tatt opp 200.000 hl, og Haugesunderne tar til å synes at det ble stort kvantum på dem også. Snurping er det svært lite med der sør. — Vi ligger heime og tørker not.

23. februar: Meterologene eller hva pokker de heter, meldte lørdag om nordvest kuling nord for Stad. Dette var avgjørende for både oss og andre som gikk sør. Men både igår og idag har det vært fint vær over alt. — Ved Skudenes ble der tatt en del snurpesild etter midnatt, men ved Ytterøyene og Runde har det vært svært fiske i hele dag så vidt vi kan høre. — Vi gikk sørover rundt Skude, men halset rundt og går nord igjen. Der var en del sild å se på ekkolodd fra Geitung og nord-

over, men den holdt seg djupt. Etter det vi har sett, kan det jo bli en del snurpefiske der sør, men vi går på nord. Hvo vet hva der er best nå?

24. *februar*: Været fremdeles det beste. — I natt har det omtrent ikke vært tatt snurpesild ved Haugesund, men garnfiskerne får all den sild de kan berede. De blir absolutt kapitalister nå omsider. Før var det snurperne, men tidene skifter. — Nordenfor var det også stilt for snurping inatt, og der er været ikke fullt så bra. I formiddag fant snurperne sild 8 kvm. nordvest av Runde. Været var dårlig men der ble gjort 3—4 mindre fangster. — Ved Ytterøyene har det vært stilt i dag. — Vi fortsetter nordover trass i dårlige værmeldinger. Kan hende meldingene holder stikk nå. De har sannsynligvis kostet oss og flere med oss en last sild, så meterologene skulle hatt premie de. — Hørte nå i kveld at 3 båter fikk sild ved Sira, men for øvrig hadde det vært stille sørpå. Ja, ja, vi har nå ankret opp under Batalden og vil la Gud råde og ta oss en real rolig natt.

25. *februar*: Onsdag, Været ikke så aller verst — unntatt på nordre felt hvor været forbyr. Det blir dog vanskelig etter hvert å finne sild, og om en finner noen sjeler, så er de ikke så lette å ta akkurat. — Vi kom til Fedje i kveld. Der var litt sild som under normale forhold ville gitt oss litt glede. Men de var forvildrede så det gikk ikke an å få noe — hverken for oss eller andre. — Ved Haugesund er der nok en del sild, men der er ikke lenger noen hygge med det for snurperne. Det er botnegarnsfiskerne som nå er i vinden og blir det vel en tid framover også. Vi som driver med snurpenot må nok gjøre oss fortrolig med at vi har fått aller mestedelen av det vi skal ha av stor- og vårsild for dette året.

26. *februar*: Været er fremdeles det samme. For Runde fikk 2 båter 800 hl hver. Lenger sør var snurpingen minimal, men garnfiskerne fisker så skiten skvett — og avtaket brekker sammen. Det snakkes for alvor om å stanse fisket — i alle fall for en dag — for delvis å få fangstene unna. Isesildsjauen er slutt. Saltingen likeså. Vel 6 millioner hl er oppfisket. Man greier naturligvis den sjuende og. Garnfiskere med ekkolodd er styggelig effektive. Det er helst slike ting som forårsaker fisket. Stakkars silden!

27. *februar*: Bra vær. I dag og i går kveld har det vært snurpet en del på strekningen Egerøy—Kalsmedgrunnen og ved Runde. Møringene som gikk sørover igår, angrer på det. De tror de er gått range veien. Det samme tror selvfølgelig de som gikk nordover og. — Vi plaserer oss i Lyngsy for lysing. Her ble tatt sild i natt som var, men her er mykje straum. Det er en ting vi har vært spart for på nordre felt, men så får vi det til gjengjeld så meget mer igjen her.

28. *februar*: Lørdag. Frisk sørkuling. Delvis godt garnfiske, men omtrent ingen snurping — og dermed så er vi ferdig også med februar for dette året hva arbeid og fiske angår. — I ruskevær forekommer det at vi får tid til å lese aviser — og jeg har nettopp lest om kommunistenes voldtekt i Tsjekkoslovakia. All verden kunne forgå av skam over at løgn blir gjort til sannhet — eller rettere — at man må tåle å se at slikt blir gjort. Hva tid kommer turen til oss? Forberedelsene er sikkerlig i gang. Skriver jeg dagbok engang til så vet jeg mer enn jeg vet i år. Jeg skulle kanskje ikke nevne politikk i en dagbok om fisket, men, men — det blir gjerne til at man får lyst til å lufte seg for ting som trykker. Jeg har snakket med andre fiskere om dette, og det forekommer

meg at blikket deres har streifet att og fram over båten deres — som om den kanskje kunne bli siste utveien en gang til.

29. februar: Søndag. Fint vær. Det berettes om at det igår ble en stor snurpesilddag på Møre igjen. Møringene går nord. De øvrige vil friste her og tro, men her er avgjort ingen stor sildetyngde fore på vårsildfeltet i år. Djupt holder den seg, også hva enn biologene forteller. Når her var sild på vårsildfeltet, så var det ikke en dott her og en dott der milevis i mellom; men her var sild overalt — sild i massevis overalt. Dette som har forekommet her de to foregående vintre og som forekommer i år hva sildetyngde angår, er bare bagateller mot det som forekommer alminnelige gode sildeår. Biologene sier at den vil gå fløyt i år på grunn av vanntypen, men forholdet er det at i år går den mer enn alminnelig nær bunnen slik at man ikke alltid med ekkolodd kan konstatere forskjell på sild og bunn. Dette er også av ny dato og ikke riktig som før. Drivgarnsfiskerne må skjøte på kaggetauene for å nå ned til den. Den står på fri sjø jevnt djupere enn 30 favner, og det gjør den nesten bestandig etterat første raset var slutt i år. Ja, i morgen begynner vi på mars. Vi får håpe på godt vær og litt sild i alle fall så vi ikke går oss lei før tida.

1. mars: Mandag. Fint vær og en del sild hist og her, men helst små fangster på lys i natt. Utover dagen har det vært kjøring til Kalsmedgrunnen, men uten resultat. Så på nord igjen — enkelte like til Skotningen hvor en båt fikk en halv last. Derpå ryktes at man har sett sild utfor Mandal, og straks er en avdeling på vei dit. Vi tar det imidlertid rolig for jeg vil se det litt an. På Møre var det svart i dag, og det er svart for garnsild overalt — så dette ser virkelig smått ut. Det ser nesten ut som det var på tampen med hele vinterfisket for i år. Det man har funnet på ekkolodd de siste dagene er svært lite, og fangstene er ennå mindre. Det spørs hva de finner som gikk sørover iveld. Jeg har et visst inntrykk av at det pleier være mer skrik enn ull der sørpå, og dessuten pleier silden å fare fort.

2. mars: I natt ble tatt enkelte fangster på lys slik at det er nesten beste natten på lenge. Det foregikk på Aresboen, Beiningen og Kavholmsosen, men det er nå egentlig få som får av alle som vil ha. — Settegarnsfisket slo til for alvor igjen. Det blir en svær sildedag for disse.

3. mars: Fremdeles svært settegarnsfiske og godt vær. Med snurpingen er det mer variabelt eller helst elendig. Det var en del sild omkring Skudenes i natt, men det kom sørkuling akkurat i den tiden det var straumstilt. Således ble hele fornøyelsen ødelagt for oss og andre med. — Idag kniper det for leveransen igjen. — De snurperne som gikk til Mandal mandagskvelden, er visstnok på retur igjen idag. En del av møringene er på vei hertil. Tilslutt får vi ta denne: »Her møtes alle vegne« — det blir vel det hele når alle skal være her. — Utover kvelden høres det bare en jammer over at her er for mykje straum overalt. Bare straum og ikke sild.

4. mars: Fremdeles godvær, men i natt var det ferre fangster. Det rare hendte imidlertid, at silden trykket fram langs hele Karmsunds østside mens snurperne lå langs vestsiden. Det ble bare 3—4 båter som ble delaktige i denne natts severdighet. — Garnfisket har vært en del mindre idag, men det henger dog temmelig godt med. Snurperne tar til å trøytne av å gå og ikke få. Det er ennå ingen som direkte nevner at

de vil slutte, men man kan godt føle lysten. De må dog holde seg til over nymånen den 10. ds. eller ca. en uke til, men da bærer det nok løs. For min del skulle jeg ikke hatt noe imot å koble av, for vårsildfisket har vært en prøvelse de siste 14 dager. Hver natt håper man og byr seg til med lys og lykt, men på dette fisket (lysefisket) er det silden som bestemmer og ikke vi. Ja, ja — det går nå natt for natt. —

5. mars: Det fiskes fremdeles på de forskjellige felter og steder i Karmsundet fra Kullkranen i Kopervik til Skude og Klepp. To får og 98 går fri. Ja dette er pokkeren til levemåte. Vi hadde og sild i lyset, kastet og satte fast i bunnen, møddes og svor og fikk til slutt en revet not og halvannen hån sild igjen. Ja slik går det. Andre får opptil 7—800 hl. På Møre har de også fått en del i natt — 100 til 500 hl. Den trekker inn Storfjorden fortelles det. Her går den antakelig nord Karmsundet og forbi Haugesund hvis den ikke gjør landgang der og okkuperer byen. Det snakkes om at kvantummet er oppe i 8 millioner hl. nå, mens vi og mange med oss har vanskelig for å holde oss med steikesild. Han lar det regne over rettferdige og urettferdige, står der, men kanskje hører vi ikke til noen av delene lenger. Jeg kan tenke meg det, Ja, ja — det går nå dag for dag. Idag skal vi ha svinekotteletter — så å synes synd på oss er nå egentlig bortkastet medlidighet.

6. mars: Lørdag. Godværet fortsetter og fisket likeså. For snurpernes vedkommende er det dog ikke noe å rope hurra for. I går natt fikk man den best ved Bokns sørende, men i natt ble det nordenden. Så render flåten att og fram og vet ikke til slutt hvor den skal gjøre av seg. Det klaffer for en liten prosent, men for største parten blir det bare flytting og kjøring og nerveslit. Vi går oss en sving heim og skifter skjorte i helgen, og så får de nå bare klemme på og fiske de som har helse til det. Vi får trøste oss med at vi har fått til brorparten av skatten og til størsteparten av provianten — og når det så står at vi skal la hver dag ha nok med sin plage, så skulle nå hinmannen ligge her og kave når det begynner å bære riktig imot.

7. mars: Søndag og litt sur med været. Båtene som kom inn til Haugesund med over 1.000 hl fangst ble beordret til Måløy for levering. Slik er det for snurperne. Andre redskapsklasser kan ikke beordres. De må rett og slett skaffes leveranse på det sted hvor de kommer inn enten dette passer eller ei. Det er spørsmål om ikke fraktregulativet bør tas opp til revisjon. Andre ting også forresten —

8. mars: Været litt bedre igjen. Men fisket ser ut til å dabbe av. Noen få snurpefangster i Karmsundet på lys. Garnfisket omtrent helt svart idag på dagsett. Hadde som ei von om at det skulle blitt eit fløyt i det nå imot nymånen, men det ser ikke særlig bra ut. Salgsassistentene på laget er mer enn fornøyet med sesongen og fangstene. Det ligger 40—50.000 hl sild over fra lørdag som ennå ikke er plasert. Det er den store og effektive garnflåten som til slutt har gjort utslaget. Ikke fordi her har vært så meget sild tilstede således som biologene mener, men fordi den sild som har vært her i år ikke har kunnet unngå å bli forfulgt. Dessuten har vi hatt et godvær under vårsildfisket som neppe har sidestykke den siste mannsalder. Garnskøytene har derfor kunnet arbeide uavbrutt hele uken og resultatet er blitt deretter. Var jeg 25 år, så tror jeg at jeg ville hatt meg en botnegarnsskøyte i stedet for snurpepot på vårsildfeltet. Jeg må nesten le når jeg tenker hvor

avindsjuke sildoljefabrikkene her sør var på de nordpå under storsildfisket. Men nå fikk de betterdø i bingene sine her sør også til slutt.

9. mars: I dag er det tirsdag og været er tålig. Man har fått endel snurpesild på Falkeidflæet i natt. Det er første natten den har vært så langt inne så Vårherre vet hvordan dette vil utvikle seg. Garnfiskerne låter svært ille og konfererer om å slutte. Enkelte snurpere tar også til å legge inn årene. De er trøytte etter å ha faret i 3—4 uker uten sild på dekk. Og det er såvisst ingen ting å si på det. 10 båter av 200 får fangst. Det blir vel omtrent 5% det etter gammel regning. Ja det kan nok bli ennå verre, men vi får nå forsøke 2—3 netter til skjønt vi er nå kommet helt utenfor det omsider. — Vi passerer en sildoljefabrikk i Karmsundet og ser silden ligge i en svær dyngje utover en mark eller fylling uten at den er i binger. Det ser ikke særlig rasjonelt ut dette. Når vi kommer bort i mai og fluer og makk våkner, da blir det liv i sildehaugen og vi får det igjen i margarinen. Silden burde være i binger med tak over hvis det skulle være som det burde — og det kan neppe være uoverkommelig å få til det.

10. mars: I natt ble det vestkuling — senere nordvest — og så vidt jeg vet, er det helt ubetydelige fangster som er tatt både med not og garn. Snurpeflåten gikk mannjamnt til Haugesund for å søke havn og for å ordne sine affærer før avslutning. Der gikk en båt eller kanskje flere ut igjen ikveld, og fra dem får vi nå høre imorgen.

11. mars: Været bedaget seg utpå morgenen. Der var atskillige snurpere ute, men fangstene var helst ubetydelige. En stor del av snurpeflåten slutter av i dag. Andre forsøker et par netter til. — Ved Stad berettes om en fangst på 600 hl og et landsteng i Batalden. Det er forfangstsilden som tar til å melde seg. Vi henger oss fast ved Rauholmene på Sletto for å forsøke for siste gang her sør. Dersom det ikke lykkes, blir det antagelig å gå heim imorgen eller kanskje i natt en gang. — Kl. 24: Det ble ingen sild i lyset hverken hos oss eller andre omkring på Sletto såvidt vi har kunnet erfare til denne tid. Jeg anser det derfor så pass slapt at det neppe kan være noen risiko med å slutte av. Vi har derfor hevet opp og er på vei heim.

Sesongen i år begynte tidligere enn på mange år. Den begynte også godt både fordi der var bra om sild og været var godt. Været har egentlig vært ualminnelig godt hele tiden når man ser bort fra Møre hvor det den siste måned har blåst rene pasatvinden fra sørvest ustanselig. Omkring Haugesund har det vært nesten blikkstilte hele tiden.

Sildeforekomstene på det sørlige felt har vært små slik at der her ikke har vært ordinært snurpefiske i det hele tatt. Sannsynligvis er halve flåten uten fangst på det vanlige vårsildfelt. Botnegarnsfiskerne derimot har fisket svært godt. Det har vært en del dotter som har stått klint i bunn fra Åkrehamn til Urter og omkring Røvær på svært begrensede felter, men silden er blitt forfulgt og fisket på av garnflåten uke etter uke med godt resultat. Den silden som biologene forutsa skulle komme og opptre fløytt, uteble totalt. Tvertimot har her vært lite sild og den har gått djupere enn vanlig.

Totalresultatet for snurperne er for de største og best utrustete båter bra. For de mindre derimot er det svært variabelt og smått — helst mindre enn på flere år med fangster fra 2 til 6.000 hl mens de store

ligger på 14—20.000 hl og enkelte kanskje litt over. Man regnet med atskillig høyere fangster i år siden storsilden gav så pass, men vårsilden skuffet fullstendig. Garnfiskerne har derimot hatt et utmerket vårsildfiske slik at fangstresultatet alt i alt er det beste i historien.

Her har vært vanskeligheter med leveringen fra først til sist, og det var å ønske at det ble gjort noe effektivt på dette område. Flåten øker og blir mer effektiv, men det samme kan ikke sies om forholdene på land. Derfor blir forholdet skjevt — og dette bør rettes snarest mulig dersom man vil nyttiggjøre seg sildefisket på beste måte.

Deltakelsen i fisket m. m.

Etter innmeldingene til oppsynet deltok følgende lag i årets vinter-sildfiske:

Drivgarnslag 319 (335), settegarnslag 704 (685), Landnotlag 38 (32), snurpenotlag 252 (210) samt følgende kombinerte lag: driv- og settegarnslag 329 (267) og snurp- og landnotlag 24 (32).

Med disse lag deltok ialt 14.065 (12.714) mann.

I parentes er angitt de tilsvarende tall for sesongen 1947.

Også denne sesong viser ved en nærmere kontroll at oppsynets oppgaver er mangelfulle. En sammenlikning med de lag som har levert minst 100 hl sild til Noregs Sildesalslag i løpet av sesongen viser således at kun 80 % av snurperne og knapt 70 % av garnlagene har meldt sin deltakelse til oppsynet. Innmeldingene for lag nordenfor Stad er særlig mangelfulle.

Under etterfiske deltok mange landnotlag som ikke meldte sin deltakelse til oppsynet. Det var for det meste lag som først reiste ut etter at den egentlige sesong var slutt. I etterfisket deltok for øvrig for det meste småsnurpere sammen med enkelte større snurpere. Det deltok dog neppe så meget som 50 % av de snurpere som deltok under det ordinære etterfiske.

Antall deltakende fiskere anslås til ca. 20.000 mann.

Som forholdene for tiden ligger an, er således oppsynets deltakelsesstatistikk mindre verdifull. Noen bedring heri kan ikke påregnes før innmeldelsesplikten blir lovfestet. Herom kan vises til tidligere beretninger.

Selv om innmeldingene er mangelfulle, inneholder de dog visse interessante opplysninger om flåtens modernisering, jfr. tabell nr. 5—9. Herav vil bl. a. sees at 191 av de innmeldte snurpenotlag eller vel 75 % har ekkolodd hvorav det alt overveiende antall er anskaffet etter frigjøringen. For garnlagenes vedkommende er saken foreløpig ikke så gunstig, men innstalleringen er også begynt på disse og vil sikkert foregå

Tabell 5.

Drivgarnslag fordelt etter

Fra hvilket fylke	Hovedfarkoster										
	I alt	Verdi kr.	Art			Gj.sn. laste- evne hl	Særlig utstyr				
			m/k	m/sk	m/å		Elek- trisk lys	Radiomottakere		Radiosendere	
Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.						
Finmark	1	80.000	1			700	1	1	300		
Troms	2	220.000	2			1000	2	2	600	2	6.000
Nordland	1	60.000	1			800	1	1	500	1	3.000
Nord-Trøndelag .	2	140.000	2			500	2	2	800		
Sør-Trøndelag ...	19	973.000	18	1		505	19	19	6.900	7	22.000
Møre og Romsdal	112	5.086.000	109	3		490	106	107	24.000	48	153.500
Sogn og Fjordane	89	3.128.000	52	33	4	385	81	74	25.900	8	25.000
Bergen	2	120.000	2			650	2	1	500		
Hordaland	86	2.908.000	37	43	6	420	80	87	26.500	6	19.500
Rogaland	5	530.000	1	4		880	5	5	2.100	5	17.000
Ialt	319	13.245.000	225	84	10	455	299	299	88.100	77	246.000

Tabell 6.

Settegarn fordelt etter

Sør-Trøndelag ...	3	105.000	2	1		365	2	3	1.500	2	6.000
Møre og Romsdal	10	309.000	7	3		345	10	8	3.600	3	12.000
Sogn og Fjordane	26	645.000	5	17	4	275	19	22	8.500	5	14.000
Hordaland	79	1.413.000	2	75	2	260	56	65	24.700	2	6.000
Rogaland	444	7.637.000	9	397	38	275	373	363	135.700	28	83.900
Vest-Agder	118	2.075.000	2	115	1	270	107	95	31.700	7	21.000
Aust-Agder	10	147.000		10		285	9	7	26.000		
Telemark	1	30.000		1		300	1	1	500		
Østfold	13	237.000		13		245	12	11	4.000		
Ialt	704	12.598.000	27	632	45	275	589	575	236.200	47	142.900

Tabell 7.

Driv- og settegarnslag fordelt etter

Nordland	1	25.000	1			400	1	1	300		
Sør-Trøndelag ...	11	474.000	9	2		330	11	11	4.200	2	8.500
Møre og Romsdal	40	1.335.000	36	4		375	36	38	14.400	8	36.500
Sogn og Fjordane	33	947.000	13	19	1	320	31	28	9.900	2	5.500
Bergen	2	80.000		2		325	1	2	800	1	6.000
Hordaland	112	3.656.000	30		82	375	108	104	39.000	14	44.000
Rogaland	115	4.508.000	6	109		435	113	115	43.800	34	105.500
Vest-Agder	10	300.000		10		410	10	10	3.600	4	12.000
Aust-Agder	1	30.000		1		450	1	1	400		
Buskerud	1	145.000		1		700	1	1	400	1	3.500
Østfold	3	150.000		3		350	3	3	1.300		
Ialt	329	11.650.000	95	151	83	390	316	314	118.100	66	221.500

hovedfarkostens heimstadfylke, utstyr m. m.

		Lettbåter		Notbåter		Drivgarn		Settegarn		Antall	
Ekkolodd		Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Lag	Mann
Ant.	Verdi kr.										
						60	14.000			1	10
		2	600			165	32.000			2	20
		1	400	1	200	30	7.000			1	9
		2	600			120	18.000			2	16
1	12.000	9	2.650			1050	226.000			19	162
16	200.000	24	7.100	3	8.800	5207	1235.000			112	996
		65	19.000	1	4.000	914	819.000			89	670
		1	300			104	25.000			2	18
2	27.500	74	20.750	1	2.000	3380	731.500			86	599
1	12.000	5	1.600			278	63.000			5	37
20	251.500	183	53.000	6	15.000	11 308	3170.500			319	2.537

hovedfarkostens heimstadfylke, utstyr m. m.

				2	7.500			74	13.100	3	23
1	12.000	4	1.100					248	43.800	10	73
		9	2.300	2	2.500			777	129.000	26	155
3	42.000	2	400	2	2.500			2812	417.000	79	488
2	24.000	68	16.900	56	84.900			16 521	2441.300	444	2388
								4680	639.500	118	626
								344	45.500	10	52
								50	8.000	1	6
								436	57.000	13	74
6	78.000	83	20.700	62	97.400			25 942	3794.200	704	3 885

hovedfarkostens heimstadfylke, utstyr m. m.

		1	300			50	10.000	50	10.000	1	9
		10	2.400			577	93.500	440	62.500	11	73
2	24.000	29	9.000	1	400	1587	309.500	1003	178.500	40	297
3	39.000	24	6.590	1	1.500	1059	203.100	1041	169.500	33	226
1	14.000	2	550			63	13.500	65	10.000	2	15
12	160.000	95	31.900	1	1.500	3700	840.000	4200	648.500	112	751
6	73.000	106	27.500	13	18.500	3247	664.500	5292	864.200	115	732
1	14.000	7	1.700			332	57.400	423	58.000	10	62
		1	400			35	7.000	40	6.000	1	7
1	12.000	1	400			40	4.000	40	4.000	1	7
		2	500			89	18.000	118	22.000	3	18
26	336.000	278	81.240	16	21.900	10 779	2220.500	12.712	2033.200	329	2 197

Tabell 8.

Snurpenotlag for delt etter hovedfarkostens heimstadsfylke, utstyr m. m.

Fra hvilket fylke	Hoved-farkoster											
	Antall	Verdi kr.	Art		Gj.sn. laste- evne hl	Elek- trisk lys	Særlig utstyr					
			m/s	d/s			Radio- mottakere		Radio- sendere		Ekkolodd	
							Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.
Finnmark	1	250.000	1		2.000	1	1	5.000	1	500		
Troms	17	3.370.000	16	1	1.630	17	16	75.500	17	8.200	11	136.000
Nordland	10	1.790.000	10		1.590	10	8	36.500	10	4.900	6	78.000
Sør-Trøndelag	4	700.000	4		1.400	4	3	15.000	4	1.900	3	36.000
Møre og Romsdal	68	14.835.000	30	38	2.065	68	66	287.000	68	33.800	62	694.000
Sogn og Fjordane	8	1.295.000	6	2	1.485	8	6	27.000	8	4.000	7	96.000
Bergen	17	3.875.000	16	1	1.710	17	15	79.000	17	8.900	10	126.000
Hordaland	69	12.258.000	62	7	1.615	69	57	262.500	69	30.900	48	597.000
Rogaland	51	10.049.000	37	14	1.950	51	49	241.500	51	24.400	40	463.000
Vest-Agder	2	400.000	2		1.600	2	2	9.000	2	1.000	2	25.000
Oslo	5	1.070.000	4	1	2.450	5	5	25.000	5	2.300	2	24.000
Ialt	252	49.892.000	188	64	1.800	252	228	1.063.000	252	120.800	191	2275.000

Tabell 9.

Snurp- og landnotlag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke, utstyr m. m.

Sogn og Fjordane	14	171.000	9	5		8	1	2.000	6	2.300		
Hordaland	10	212.000	8	2		7	1	3.000	8	3.100	2	27.000
Ialt	24	383.000	17	7		15	2	5.000	14	5.400	2	27.000

Tabell 8 (forts.)

Snurpenotlag fordelt etter hovedfarkostens heimustadfylke, utstyr m. m.

Fra hvilket fylke	Lettbåter				Notbåter				Snurpenøter		Lag	
	m/motor		u/motor		m/motor		u/motor		Ant.	Verdi kr.	Ant.	Mann
	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.				
Finnmark.....	1	4.000			2	20.000			2	35.000	1	20
Troms	13	41.500	4	5.000	25	185.000	7	19.500	36	561.000	17	315
Nordland	8	27.000	2	1.000	17	146.000	3	7.000	21	370.000	10	192
Sør-Trøndelag....	4	14.000			8	56.000			7	140.000	4	72
Møre og Romsdal	62	202.100	6	2.800	134	1091.000	2	5.000	149	2792.000	68	1.370
Sogn og Fjordane	7	28.000	1	400	15	130.000	1	3.000	21	350.000	8	148
Bergen	13	40.500	4	1.500	30	280.000	4	13.500	37	660.000	17	329
Hordaland	55	183.500	14	4.700	117	983.000	21	48.000	143	2296.000	69	1.181
Rogaland	37	118.000	14	4.000	90	807.000	11	16.500	115	1820.000	51	1.072
Vest-Agder	2	6.500			4	41.000			4	60.000	2	38
Oslo	4	14.000	1	300	9	101.000	1	1.500	11	190.000	5	98
Ialt	206	679.100	46	19.700	451	3840.000	50	114.000	546	9274.000	252	4.835

Tabell 9 (forts.)

Snurp- og landnotlag fordelt etter hovedfarkostens heimustadfylke, utstyr m. m.

									Landnøter		Lag			
	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Mann		
Sogn og Fjordane	2	6.000	24	5.800	23	159.000	17	16.000	17	105.000	42	150.000	14	179
Hordaland	1	2.500	15	3.900	9	75.000	14	38.000	10	80.000	23	95.000	10	132
Ialt	3	8.500	39	9.700	32	234.000	31	54.000	27	185.000	65	245.000	24	311

Tabell 10.

Landnøilag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke, utstyr m. m.

	Dekkede og åpne hovedfarkoster		Lettbåter		Fangstbåter				Landnøter		Lag	
	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	m/motor		u/motor		Ant.	Verdi kr.	Ant.	Mann
					Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.				
Sogn og Fjordane	12	163.000	36	8.500	25	105.000	15	10.000	65	306.000	25	170
Hordaland	13	207.000	22	5.400	3	26.000	23	18.000	40	186.000	13	130
Ialt	25	370.000	58	13.900	28	131.000	38	28.000	105	492.000	38	300

Sunnhetstilstanden

Fra de innkomne beretninger fra fiskerilegene hitsettes angående sunnhetstilstanden under årets vintersildfiske:

Distriktslege J. Thorkildsen, Kopervik.

»Sunnhetstilstanden under årets vårsildfiske var meget god i dette distrikt. Jeg har behandlet 40 fiskere med ialt 4 sykebesøk og 41 konsultasjoner. Av smittsomme sykdommer forekom to tilfelle av kuma og spredte tilfelle av influensa hvorav et par var ganske alvorlige. For øvrig var det lettere forkjølelser og en del mindre panaritier som ble behandlet. En fisker fikk en større maveblødning og måtte innlegges på Haugesunds sykehus.

Jeg kom ikke ombord i mange fartøyer i år, men de jeg var ombord i var velholdte og rene«.

Distriktslege Wilhelm Bøe, Skåre:

»Der har denne vinter vært betydelig mindre sykelighet enn tidligere år. Der har ikke vært mer enn 2—3 innleggelser på sykehus, og der har ikke vært noen alvorlige lidelser. Ulykker på feltet har ikke forekommet.

Når sykeligheten var liten i år, antar jeg det henger sammen med at sykeligheten blant befolkningen som helhet har vært liten.

Kostholdet har tatt seg opp og må ansees som godt«.

Distriktslege Omvik, Finnås:

»Jeg har i år hatt så vidt lite å gjøre med folk fra fiskerflåten at jeg ikke har noe grunnlag å bygge på når det gjelder å danne seg en mening om sunnhetstilstanden og de hygieniske forhold under fisket. Det hele dreier seg om et par mindre skader«.

Distriktslege Gathe, Sund og Austevoll:

»Sunnhetstilstanden blant de fiskere som jeg har hatt befatning med under siste fiske må sies å ha vært god. Bortsett fra lette helse-syketilfelle har der ikke vært konstatert noen tilfelle av smittsom sykdom. Det har vesentlig vært skader for hvilke jeg er blitt konsultert eller hentet til«.

Lege A. Gjelstein, Fjell:

»Helsetilstanden mellom fiskarane i år synes å ha vore den beste på dei 9 åra eg har gjort tenest her.

Det har vore berre vanlege tilfelle eg har hatt til behandling.

Med omsyn til reinsemda ombord er det vanskeleg å seie noko sikkert. Det einaste som er sikkert er, at dei sanitære forhold jamt over er svært dårlege — og til vanleg verre de mindre båtane er. Det ville vera å ynskje at alle fiskarar vart skjermbilledfotografert før dei tar til med fisket.

Det ville og vera bra om dei som steller med maten fekk litt opp-
 lering i matstell og reinsemd føreåt«.

Distriktslege S. Kveim, Manger:

»I likhet med tidligere år, passerte fisket Manger legedistrikt meget raskt. Flåten ble kun liggende noen få dager i nærheten av Hjeltefjorden.

Det er mitt inntrykk at sunnhetstilstanden har vært god blant fiskerne de få dagene de var her. Dette inntrykk er dog meget løst fundert«.

Distriktslege Lyslo, Austrheim:

»Om de sanitære forhold blant vintersildfiskerne i Austrheim og Fedje i 1948 kan opplyses:

Det er garnfartøyer som her kommer i betraktning.

Mitt inntrykk er at de sanitære forhold er relativt bra sammenliknet med andre steder. Som naturlig er, blir lugaren ofte svært tilsvinet på grunn av arbeidet de har ombord, men de fleste har vært påfallende flinke til å holde rent. Lugarene er altfor trange — noe som vel er likt overalt. Overdreven bruk av dårlig kaffe og alt det hvite brødet man spiser ombord virker uheldig. Fordøyelsesbesvær med forstoppelse er et vanlig fenomen her. En annen lidelse som var alminnelig var det fiskerne kaller »sjøkveis« — byller der jakkeermet gnager over håndleddet. Fire fiskere fikk av den grunn lymfangit og måtte holde seg

borte fra fisket en tid. Sammen med forkjølelssykdommene var disse de mest alminnelige. For øvrig var helsetilstanden god. Der var intet tilfelle av tuberkulose eller annen alvorlig smittsom sykdom. Ingen fikk alvorlige skader i distriktet».

Distriktslege Giske, Solund:

»Sunnhetstilstanden blant de fiskere som stasjonerte i Solund-distriktet må betegnes som god. Der var ingen tilfelle av alvorlige epidemiske sykdommer, heller ikke ble der påvist noe nytt tilfelle av tuberkulose blant fiskerne. Der inntraff ingen alvorlig ulykke. De fleste som søkte lege hadde lettere sykdommer, for det meste forkjølelser, laryngit og bronkit, abscesser, betendte sår, svullfingre og noen skader — hvorav 1 armbrudd, 2 med ribbensbrudd og endel småskader. Det var ialt 63 stykker som søkte lege. Av disse var 50 hjemmehørende i Solund. Resten var fra andre distrikter. Bare noen få var så syke at de måtte avbryte fisket.

Hva de sanitære forhold ombord angår, har jeg liten forutsetning for å uttale meg om dette. Selv har jeg i vinter bare vært ombord i et par mindre snurpebåter med lasteevne ca. 1.000 hl. De sanitære forhold i mannskapslugarene her var lite tilfredsstillende. Særlig var plassmangelen slem. Når det skal stues sammen 16—17 mann i en forholdsvis liten lugar forut, sier det seg selv at der må bli trangt om plassen. Mannskapet på de båter jeg var ombord i klaget selv over disse forhold og hevdet at det var uråd å få stelt seg slik som de ønsket på grunn av plassmangel. Så lenge de er friske går alt bra, men så snart der oppstår forkjølelse eller influensa hos en av mannskapet sprer den seg med rivende fart. Det hadde jeg god anledning til å se forrige vinter (1947). — De samme forhold gjør seg gjeldende ombord i de små garnbåter. Plassforholdene er atskillig bedre ombord i de større snurpere og garnbåter.

I vinter lå her bare få lag med landnot. De losjerte ombord i gavlene sine. Forholdene var her bra».

Distriktslege N. L. Gjeruldsen, Askvoll:

»Under fiskerilegetjenesten i år var det 90 konsultasjoner og sykebesøk. Sunnhetstilstanden var god. Det alt overveiende antall pasienter har søkt meg på kontoret. De besøk jeg har hatt ombord i fiskefartøyene gir ikke tilstrekkelig grunnlag for noen sammenlignende bedømmelse av de sanitære forhold ombord i de forskjellige slags fiskefartøyer».

Distriktslege Mønstre, Bremanger:

»Sunnhetstilstanden blant fiskerne her i distriktet var meget god. Jeg behandlet 89 fiskere hvorav 80 herfra distriktet.

Flåten i distriktet består helst av drivere som varierer i størrelse fra ca. 45 til 65 fot. De fleste driver etter silden på hjemstedet. Fartøyene er stort sett nye og lugarforholdene stort sett tilfredsstillende.

En viktig ting — som imidlertid er mindre tilfredsstillende ordnet — er at det medisinske utstyr ombord i fiskefartøyene som regel er mangelfull. Det hender ikke så sjelden at en frisk sårskade f. eks. på hånden er dekket av et skittent lommetørkle når fiskeren framstiller seg på legekantoret. Jeg tror det vil være en fordel om det ble sendt et rundskriv til fiskeskipperne med anmodning om å komplettere det medisinske utstyr og særlig da sterile forbinningssaker».

Redskapssituasjonen · Berging av settegarn

I. REDSKAPSSITUASJONEN

Det ble til sesongen delt ut 88 snurpenøter og ca. 35 tonn reparasjonsnot. Fordelingen ble i likhet med foregående sesong foretatt av Fiskeridirektøren etter innstilling fra et særskilt nedsatt utvalg.

Før og under sesongen ble ialt delt ut 6724 drivgarn og 12.393 settegarn. Garnene ble i hovedsaken fordelt av de lokale redskapsnemnder etter at Fiskeridirektøren på forhånd hadde fordelt garnene herredsvis på det antall lag som deltok foregående sesong. Under sesongen ble dessuten en del garn fordelt av Noregs Sildesalslag og oppsynssjefene. Man har ikke hørt særlige innvendinger mot denne fordelingsmåte. Derimot var det ikke liten misnøye med at man til dels først fikk de tildelte garn etter at fisket var begynt.

Den fordelte garnmengde var atskillig større enn foregående år, men klagene over redskapsmangel var allikevel alminnelig. Den gjennomsnittlige garnmengde på de lag som meldte sin deltakelse til oppsynet var dog noenlunde som foregående sesong bortsett fra driverne hvor det var en betydelig tilbakegang — endog på ca. 25 %.

Det intense fisket bevirket selvsagt stor slitasje på redskapene. I tillegg hertil kom ganske store redskapstap ved sesongens begynnelse — særlig da nord for Stad. Iflg. oppgaver fra de to drivgarnstrygdeler stiller tapene seg således:

Lagets navn	Antall garn		Tapsprosent
	trygdet	tapt	
Møre og Romsdal Vegnstrygdeler	10.200	2.320	23 %
Rogaland drivgarnstrygdeler	4.545	305	7 %
Samlet	14.745	2.625	19 %

Den lave tapsprosent i det sørlige distrikt skal bl. a. skyldes at man på grunn av redskapssituasjonen driver med sterkt reduserte lenker. Dette kan selvsagt redusere garntapene, men det må også få innflytelse på fangstresultatene.

Redskapssituasjonen er nå selvsagt ikke god. Det er dog et annet spørsmål om det er så dårlig som det klages til. Herom vil det dog vanskelig kunne uttales noe bestemt før kommende sesong er avviklet.

II. BERGING AV SETTEGARN

Det ble også denne sesong iverksatt organisert berging av settegarn fra anlegget i Ravnefjellsbukta ved Egersund. Ialt ble berget 100 garn hvorav flere var dårlige. Det økonomiske resultat av bergingen ved dette anlegg har ikke svart til forutsetningene. Dette skyldes bl. a. at det pruttet vel meget på de fastsatte bergelønnsatser.

På strekningen Kvitsøy—Espevær ble ved tilfeldig berging berget 175 garn hvorav det alt overveiende antall (vel 130 stk.) ble berget ved Røvær. Under dette arbeide viste oppsynsassistent Tore Vedø stor interesse og stort initiativ. En stor del av æren for at resultatet av den tilfeldige berging ble så bra kan tilskrives ham. Neste sesong vil det bli forsøkt iverksatt organisert berging på ny også i dette distrikt hvis det lykkes å få leiet fartøy til formålet. Arbeidet skal i tilfelle bli ledet av oppsynsassistent Vedø.

Fangstresultat		Bergingsresultat	
Antall	Prosent	Antall	Prosent
100	100	100	100
100	100	100	100
100	100	100	100
100	100	100	100

Forskjellig

I. NYE FANGSTMÅTER M. M.

Det er ikke noe vesentlig nytt å berette om nye fangstmåter etter vintersild.

Det ble forsøkt med trål også denne sesong, men forsøkene ga ikke noe resultat.

Gjennom pressen ble meldt at det i løpet av sesongen ville bli gjort forsøk på å fange sild etter et helt nytt system, nemlig ved hjelp av et sugeapparat. Det ble også gjort et forsøk, men dette ga ikke resultat.

»Bommerne« eller hjelperne opptrådte i likhet med forrige sesong. Vurderingen av dem var den samme. Et forsøk på å få regulert forholdet vedrørende »bommerne« førte ikke fram. Så vidt man kjenner til, fikk »bommerne« et vederlag som overstiger 250.000 hl vintersild for tjenester de ytet. Det er grunn til å tro at denne »klasse« ennå vil øke i antall.

II. ETTERRETNINGSTJENESTEN M. M.

Etterretningstjenestens effektivitet øker stadig gjennom nye innstillinger av radiotelefoner i fiskeflåten. Etter innmeldingene til oppsynet hadde således følgende lag radiotelefon siste sesong:

252	snurpenotlag,
14	snurpenotlag og landnotlag,
77	drivgarnslag,
66	drivgarnslag og settegarnslag og
47	settegarnslag.
456	lag.

Det kan dog ikke nektes at disse stadige nyanskaffelser bevirker »plassmangel« i eteren. Dette bevirker igjen at man må anskaffe stadig sterkere sendere for å kunne slå i gjennom. Hvis ikke nytten av telefoni-

senderne i fiskeribedriften skal bli betydelig redusert, må det formentlig iverksettes en effektiv kontroll som slår kraftig ned på alle misbruk.

Selv om fiskerne gjennom egne tekniske hjelpemidler er blitt langt mer selvhjulpne enn før når det gjelder etterretningstjenesten, hører man stadige krav om at fiskerisendingene i Rikskringkastingen bør utvides. Dette lot seg siste sesong ikke ordne av tekniske grunner. Hvis forholdene blir likeartete kommende sesong og ønsket om utvidete fiskerimeldinger er like sterkt, er det grunn for oppsynet til å overveie å sende fiskerinytt over sine egne telefonisendere til visse tider av døgnet.

III. LYSING ETTER SILD.

Det har vært stille omkring dette spørsmål i den senere tid og det er det fremdeles. I løpet av siste sesong falt det dog forbausende uttalelser fra enkelte av våre fremste snurpenotfiskere som tidligere har vært absolutte forkjempere for en ubegrenset adgang til å lyse etter sild. På grunn av erfaringene de siste år, var de nevnte snurpenotrepresentanter kommet i tvil om lysingens nytte. At lysingen tidligere hadde øket fangstresultatet var hevet over tvil, men med den intense lysing som nå pågår anså man det ikke utelukket at lysingen kunne være nyttesløs — ja kanskje skadelig. Slike uttalelser gjør at det er grunn til å ofre spørsmålet fornyet oppmerksomhet. Det kan atter pekes på ønskeligheten av at spørsmålet tas opp til undersøkelse på vitenskapelig basis.

IV. OPPSYNET.

Etter Fiskeridepartementets bestemmelse ble oppsynet i Vest-Agder — Sogn og Fjordane fylker satt den 13. januar og hevet 17. april 1948. Nord for Stad ble ikke satt særskilt oppsyn under vintersildfisket.

I det seilende oppsyn tjenestegjorde følgende fartøyer:

O/K »Mercur II« med oppsynsbetjent Ole Rangsæther og 4 andre mann ombord på strekningen Bulandet—Skudenes.

O/K »Fro I« med oppsynsbetjent Johan Runde og 4 andre mann ombord på strekningen Stad—Tananger.

O/K »Svint III« med oppsynsbetjent Reinert Løklingholm og 4 andre mann ombord på strekningen Fedje—Røvær.

O/K »Benita« — senere avløst av o/k »Konvallen« — med oppsynsbetjent Andreas Agdestein og 4 andre mann ombord på strekningen Fedje—Skudenes.

O/K »Skadberg« med oppsynsbetjent Lauritz Skjong og 3 andre mann ombord på feltene ved Egersund.

Det må innrømmes at oppsynets effektivitet lider på grunn av mangel på tilfredsstillende oppsynsfartøyer. Det er dog ennå ikke framsatt klager over dette fra fiskerhold når unntas de klager som framkom på Østlandske Fiskeriselskaps representantskapsmøte året 1948 og som antas å hvile på sviktende grunnlag. Herom har jeg avgitt uttalelse til Fiskeridirektøren i ekspedisjon av 24. juni 1948. Forholdene ute på feltet har dog bedret seg i betydelig grad slik at det ikke er behov for en så omfattende kontroll som den gang interessemotsetningene mellom redskapsklassene var det alt overskyggende problem.

Framstående fiskere har imidlertid uttalt at en svekkelse av oppsynets effektivitet kan få innflytelse på forholdene ute på feltet. Det antas derfor fremdeles å være riktig å styrke det seilende oppsyns effektivitet.

Utenom oppsynets faste personale tjenestegjorde følgende funksjonærer i land:

Ved hovedkontoret i Haugesund: oppsynsbetjentene Gerhard M. Gerhardsen og Hans Haukås samt assistent Hans O. Steensnæs.

Som oppsynsbetjenter for øvrig: Jorulf Grotle i Bremanger, Ragnvald Husevåg i Måløy, Olav Nordbotten i Florø, Alvert Hollevik i Bulandet, Ole J. Rong i Øygarden utenfor Bergen og Hans Davidsen i Åkrehamn.

Som oppsynsassistenter for øvrig: Magnus Alfsvåg, Jakob Eilertsen, Nils Hermansen, Johan Holter, Nikolai Kalgraf, Ole Kongestøl, Torgeir Langeland, Tollak Mjøsnes, Randolph Rasmussen, Sverre Skår og Tore Vedø.

I årene framover bør det overveies å omlegge oppsynets organisasjon — særlig da landoppsynet. Antagelig bør funksjonærenes antall i land reduseres samtidig med at disse i større utstrekning enn hittil må kunne flyttes etter behovet. Dette forutsetter et nærmere samarbeide med Noregs Sildesalslag for så vidt angår statistiske opplysninger. Funksjonærene i land bør også i større utstrekning enn hittil være kvalifisert til å mekle i tvistesaker samt etterforske straffesaker.

Oppsynet sør og nord for Stad bør formentlig også samarbeides bedre slik at man kan få en ensartet praksis og håndhevelse av de gjeldende bestemmelser.

Den påpekte rasjonalisering lar seg dog vanskelig gjennomføre straks og sikkert ikke allerede til kommende sesong. Men man bør allerede straks begynne å arbeide i retning av den.

V. UTGIFTENE TIL OPPSYNET.

I budsjettåret 1947/48 medgikk til administrasjon av oppsynet sør for Stad kr. 112.492,11 hvorav til lønninger kr. 78.070,28, kontorut-

gifter kr. 5.002,66, telefon og telegramutgifter 6.505,90, reiseutgifter kr. 2.062,58, materiell kr. 20.525,16 og forskjellig kr. 325,53.

VI. FORSEELSER.

Det ble i løpet av sesongen etterforsket 44 saker.

I alt ble utferdiget 31 forelegg hvorav 21 for overtredelse av merkeloven av 5/12 1917, 2 for overtredelse av straffelovens § 418 (mangelfull lanterneføring) og 8 for overtredelse av loven om sild og brislingfiskeriene av 25. juni 1937. De sist nevnte forelegg angikk overtredelse av følgende bestemmelser i den nevnte lov: § 10, 3 forelegg, § 26, 1 forelegg, § 29, 1 forelegg og § 60 3 forelegg.

Av foreleggene ble 28 vedtatt — herav 2 etter at saken var sendt retten til pådømmelse. De resterende 3 er sendt retten til pådømmelse. Det er avsagt dom i 2 av sakene. Begge endte med domfellelse, men i den ene er begjært fornyet behandling for høyere rett.

Ang. de øvrige saker som hensto uavgjort ved utgangen av 1947 kan opplyses:

De 4 saker fra 1945 om snurping på fredet område er nå pådømt påny av herredsretten. En ble dømt overensstemmende med forelegget, en ble frifunnet for straff men idømt inndragning overensstemmende med forelegget og de to ble frifunnet idet retten fant at de hadde kastet utenfor det fredete område. De to som er domfelt har påanket herredsrettens dom til Høyesterett.

I de to saker fra 1946 ble avsagt frifinnende dommer i begge. Den ene ble påanket til Høyesterett og opphevet. Den annen ble ikke påanket idet det for herredsretten ble opplyst noe helt annet enn under etterforskningen. Mens man under etterforskningen hadde gått ut fra at det var et snurpenotlag — noe som også hadde støtte i de tiltaltes egne forklaringer — ble det under hovedforhandling opplyst at det var et snurpenotlag som oppfylte betingelsene i lovens § 25 for å være landnotlag. Og da ble forholdet et helt annet.

Det forelegg som gjensto fra 1947 er vedtatt.

Av utestående bøter inngikk i budsjettåret 1947/48 kr. 4.299,—.

VII. TVISTESAKER.

I løpet av sesongen ble det mæklet i 77 saker hvorav 31 ble forliket.

Sakene fordeler seg således: kollisjoner 45, skade på redskaper og fiskespille 25 og assistanse av forskjellig art 7. Også denne sesong vanskeliggjorde det gode vær og det intense fisket meklingsvirksomheten.

